SUSCRIPCIÓ
BARCELONA, UNA PESSETA AL MES
ESPANYA, 4'50 PTES. AL TRIMESTRE
ESTRANGER, 9'00 PTES. TRIMESTRE

EL:POBLE:CATALÀ

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
CARRER D'EN PELAI, 42, PRINCIPAL
IMPRENTA
CARRER DE L'EST, NUMERO 16
TELEFONS
REDACCIÓ, 1,560 --- IMPRENTA, 2.293

ANY XI.-NUM. 3,358 — BARCELONA, DIJOUS 28 DE MAIG DE 1914 — UN NÚMERO, 5 CÉNTIMS

La buidor regionalista

Paraules, paraules i paraules

Cada dia que passa és va evidenciant més la buidor de la política regionalista i la seva manca de veritable contingut govenamental.

El govrnamentalisme dels homes de la Lliga, és no més verbalista, movent-se dintre els tòpics tradicionals que han inspiat la política rotativista dels partits lliberals i conservadors d'Espanya, Paraules i paraules... «Que ells, tant constructius, no són revolucionaris, perquè les revolucions agoten les energíes i la vitalitat populars» I en canvi, patrocinen una guerra, com la del Marroc, que xucla la sang del poble i la febla vitalitat de la raça. «Que tots els problemes nacionals tenen o poden tenir solució dintre la monarquía». I la monarquía que tant festejen no els pot agrair una sola solució per la senzilla raó de que no en tenen cap, o en definitiva demanen una comissió perquè estudii els medis de resoldre els greus conflictes nacionals. I mentrestant, que la sang i els diners del poble corrin follament pels ermots del Rif.

Aquesta política constructiva és bona tot lo més per a comprar terrenys a Montjuich, o per a posar fanals Passeig de Gracia, o per aixecar algún «chalet» per les afores. Política de realitzacions, de crítica governamental fonamentada en solucions concretes; orientacions econòmiques tangibles que salvin la nostra hisenda... I cà i Tot s'esvaeix en paraules i més paraules, articles de diari plens de pedanteria i discursos, com el d'En Cambó, veritables cent-peus i laberíntics galimaties... Heu's aquí la política constructiva de la Lliga.

Aquest desdixat discurs d'En Cambó, que per fixar d'una manera o altre el séu pensament camalleònic, s'ha hagut de reduir a una proposició anodina, revela tota la petulencia d'aquests estadistes a la moderna, que l'orgue en la remsa que té En Dato a Madrid, «El Parlamentario», se dolía de no vèurels incorporats al partit lliberal conservador, de la monarquía: «Quina llàstima —deia—que aquests homes tant moderns com En Cambó, En Garriga i Massó i el marquès de Camps, En Raho i altres representants regionalistes, no formin en les nostes files!» Realment, és una llàstima, diem nosaltres, Farían un bon negoci, a fè de Déu!

Però no anèu tant depressa, ja vindrà tot això!

El talent d'aquests estadistes se demostra amb aquestes grans pensades de nomenar una comissió. Des de l'implantació del règim constitucional a Espanya, tots els problemes nacionals se volen resoldre nomenant una comissió. Aquí hi hà comissió per tot lo que's presenta, des d'aquella famosa, creada fa cinquanta anys, «para el fomento y aclimatación del topo ecuatorial acuático» que presidía el general Butron, fins aquesta per soldre la guerra del Marroc, que s'ha empescat En Cambó.

I a fí i efecte que aquèsta comissió trobi ja la cosa feta, el «leader», regionalista formula el séu pensament en unes conclusions veramnt gedeòniques. Vegis:

«Primera. Es condición de vida e independencia para España la conservación de los derechos que en el Norte de Africa nos atribuye el tratado franco-español de 1912»

Realment això de gastar un mil-lió diari i pendre tres mil joves cada mes, és una gran condició de vida, per Espanya. Que ho digui el diputat cuner per Lleida que explota un cinematógraf a Melilla, que li va molt bé. I això altre de l'independencia espanyola, no ho trobèu piramidal, en boca d'En Cambó? Els regionalistes, els de l'anexió als Estats Units, ja veuen el país desmembrat; los Mallorques en mans d'anglaterra, Catalunya incorporada a França; Galicia a Portugal, i Andalucía a Gibratar o al Rif... L'independencia espanyola amenaçada?... I doncs, que no el sentíu a En Cambó, vosaltres que li heu chorejat el «cop de falç» amb vèu enrogallada? L'independencia espanyola perilla—diuen els regionalistes;—si abandonem els nostres drets a l'Africa, les grans nacions ens esquarteraràn la patria «única e indivisible».

Sembla mentida que En Cambó que conéix pam a pam la situació política dels pobles d'Orient, (no's pot conèixer tot en aquest món) fins al punt de parlar de Turquía com un gran vizir, vingui ara a menaçar-nos amb les represalies de les grans potencies! Que no sab el càs que'n varen fer de la diplomacia europea, les petites grans nacions balcàniques? I doncs, amb la perillosíssima situació internacional a Europa, que's creuen aquests paramidals estadistes de la Lliga, que'l país espanyol és «una merienda de negros»? Però, anem continuant l'examen de les conclusions presentades per En Cambó al Parlament, com a epíleg del séu discurs-xaranga.:

«Segunda. En el ejercicio de aquellos derechos, ha de proceder España con toda la parsimonia que un leal cumplimiento del tratado permita, atemperando su esfuerzo exclusivamente a la especialidad de nuestro interés en el Norte de Africa y a la potencialidad española».

Ho acabeu d'entendre això de la «parsimonia»? Vol dir que'ls soldats vagin morint de mica en mica, enraonadament. No com ara, que hi hà díes que n'hi peten a dotzenes i altres díes qu eno se'n mor un per medecina.

I això de l'«especialidad» i de la «potencialidad»? Se vèu que l'«especialitat» dels governs d'Espanya és anar liquidant exèrcits i colonies a l'istil de Cuba i Filipines. Aquèsta és la «especialitat» que ara es repeteix al Rif, a plena satisfacció dels regionalistes que en 1898 posaven el crit al cel. Es que allavors no's feía amb parsimonia. I además, què vol dir això del lleial compliment dels tractats? Quína inetrvenció hi va tenir el poble en aquests compromisos secrets de la monarquía i els séus governs? Es que aquestes soturnes confabulacions perpetrades en el misteri de les cancilleries, poden obligar als pobles que les ignoren i àdhuc les rebutgen? La sòrt de les nacions s'ha de deixar a l'albir d'uns diplomàtics que negociegen, per interessos dinàstics o oligarquíes, amb la sang i els cabals populars? En el règim parlamentari, en les monarquíes representatives, se pot aguantar que a espatlles del país se prenguin compromisos internacionals que és no més el poble en definitiva qui els paga? No. Aquests compromisos no obliguen al poble, i si algún interessat els vol fer efectius per força, que ho provi: sempre val més batrés per la pau a casa, que no pas morir per la guerra, a fòra.

I com a darrera conclusió, diu l'estadista de la Lliga:

«Tercera. La acción que entraña nuestro protectorado sin afán de conquista ni propósitos de colonización, ha de ser eminentemente política y esencialmente civil, recurriendo al concurso de la fuerza armada únicamente en aquellos casos en que sea indispensable mantener la acció civil frente a perturbaciones prsentes o probables».

Doncs què hi và a fer Espanya al Marroc? Si no hi và a conquistar, ni a colonitzar... qui ens fa ficar en llibres de cavallería? Es potser que'ls hem d'anar a civilitzar als moros? Sempre el verbalisme, el retoricisme d'aquests homes moderns que fan denteta al partit lliberal-conservador!

No. La solució és la dels republicans, la que va expressar En Rodés d'una manera categórica i magistral. El Marroc és un vesper; Espanya s'ha embrancat en una aventura sense la deguda preparació. Això tothom ho regoneix, homes civils i militars. Doncs és un crim empenyar-se en proseguir una campanya com ho va ésser acceptar un compromís internacional—sense abans estar degudament preparats, sense tenir la nació la potencialitat i els medis indispensables per complir la missió que s'imposava.

I essent cert tot això, la solució unica, clara, patriòtica, és que l'exèrcit que hi hà al Marroc retorni a la metròpoli, que s'abandonin uns drets amb la mateixa llibertat que té un herèu de rebutjar una herencia onerosa i que mentrestant si és vol... que's nomeni una comissió parlamentaria amb En Cambó per ponent i amb dèu o dotze secretaries,—pagades, és clar,—per altres tants joves constructius de l'aprofitada joventut intelectual de la Lliga Regionalista... si és que ja no'ls poden enquibir a l'Institut, que per a ells és el primer daurat i lucratiu graó de l'Immortalitat.

Crónica literaria

El "Cançoner Popular„ de l'Aureli Capmany.

Fa tretze anys que un humil «mestre cistellaire» de la nostra ciutat, posseit del «romàntic deliri catalanista» que a tothom enardía per aquelles dates, va llençar a la llum pública un senzill full de paper, de quatre pàgines, presentant en la primera d'aquestes un gravat i algunes ratlles d'escriptura musical; les altres tres planes contenien una composició en vers i, més cap al darrera, alguns paragrafs de prosa. Aital fou la primera «cançó» del «Cançoner Popular» que l'Aureli Capmany, el mestre cistellaire sobredit, ha donat no fa gaire per llest i complet, editorialment parlant, amb la publicació de la cançó centena i de les taules generals de tota la collecció.

Abans d'entrar a parlar de l'obra d'En Capmany per a donar una idea de la seva valúa intrínseca, ens fa goig escatir sobre la significació patriòtica de que apareix revestida i de l'exemple que'l fet de la seva publicació ve a procurar-nos.

En Capmany continúa la llarga llista dels catalans en qui l'amor a la nostra terra s'és transformat en acció. Per als qui creuen que aquesta inversió de les facultats efectives es la cosa més natural del mòn, és precís fer observar que en els estats de decadencia dels pobles molt sovin l'amor patri exacerbat se produeix en planys estèrils i en invectives sense finalitat. Síntoma de regeneració és la tendencia a estalviar aquestes expansions, aprofitant-ne l'esforç útil i dedicant-lo a un treball positiu. Quín treball ha d'ésser aquest? Qualsevol: el que millor respongui a les facultats de cada individu. En el càs d'un Francesc Pelai Briz—un dels primers catalanistes «d'acció» del nostre renaixement,—l'activitat personal pot haver pres els més diversos aspectes, sobre tot en una época en que tots els camps d'estudi eren verges de conreu, i sols esperaven la petja dels homes de bona voluntat. Més avuí per avuí, en que ja s'han anat especialitzant els treballs i la feina començada constitueix una explotació en l'aprofitament de la qual convé assignar en cada cas el millor lloc al millor home, no és ja cosa indiferent l'emprendre una direcció o una altra, per a cooperar a l'obra col·lectiva de la nostra reconstitució patriòtica. Al nostre entendre, l'Aureli Capmany ensopegà justa la direcció que més s'avenía amb les seves aptituts, quan s'emprengué la publicació del «Cançoner Popular»; i ho prova «a posteriori» el fet de que, durant aquests tretze anys, hagi perseverat en la realització de la tasca que s'havía imposat.

Hem dit que trobavem en això un exemple, i aquest, naturalment, no és altre que'l de la perseverancia. Caldrà potser explicar un xic el concepte. Per a alguns perseverar voldrà dir no més fer continuament una mateixa cosa, amb vistes a un èxit per endavant assegurat, o exercint simplement una missió professional. No; això no és allò. Nosaltres entenem per virtut de perseverancia aquella que troba dintre d'ella mateixa l'esforç per a la seva continuitat, i que no reb, de fòra estant, altre encoratjament, además de la envejа, que la manca d'interés del públic. En Capmany precisament ha trobat, potser sense pretendre-ho, la fórmula justa de definir aquesta inconsciencia de la gent enfront de l'home que va fent la seva com qui juga. Diu En Capmany, parlant de la seva publicació: «Durant aquests tretze anys, ¡quants s'han cansat! De manera que, al parlar actualment del «Cançoner Popular» sembla que's retreu el record d'una cosa molt llunyana. «Encara dura?» pregunten. Lo que vol dir: ¡que temps que fa que han deixat de comprar-lo!». Es en aquestes condicions no més, que la perseverancia és una virtut.

Dedicarem un darrer paragraf a tractar de l'aspecte que podríem dir-ne doctrinal del «Cançoner». El séu editor no ha pogut tenir altre propósit que'l de divulgació de les nostres cançons tradicionals i d'aquelles adquisicions de la ciencia folk-lòrica respecte de les mateixes que més poden interessar al nostre públic. No's tracta doncs aquí, ni d'un estudi orgànic sobre el nostre Cançoner ni d'una investigació de primera mà realitzada en els dominis de la cançonística. El senyor Capmany segueix les petjades d'En Briz, d'En Milà, de l'Alió; il·lustra cada una de les cançons del séu apiec amb les opinions d'aquests autors i d'altres, tan d'aquí com de fòra; estableix coteigs entre les nostres cançons i les d'altres terres; aventura de quan en quan alguna opinió personal, generalment mólt raonada i discreta; i, en una paraula, recull per a cada peça del nostre Cançoner lo més important que s'ha dit, formant veritables monografíes, utilíssimes per a qui, més endavant, s'emprengui la tasca d'historiar la Cançó popular a Catalunya. Per a servir en aquests fins, l'editor del «Cançoner», ha establert al final de l'obra nodrides taules de referencia als noms dels autors citats, als de localitats i a la bibliografía de les obres posades a contribució. Tot plegat, un treball mólt estimable, i digne de lloança sobre tot pel desinterès i pel patriotísme en que'l séu autor ha sabut inspirar-se.

"Joesa„ Poema per Maximià Alloza.-(Castellò 1914)

El senyor Alloza deu ésser novell en literatura. El seu nom no ens es conegut. Hem de creure, doncs, que'l poema que acaba de donar a l'estampa en una localitat ont, probablement, tota manifestació literaria dèu tendir encara a fer-se en castellà, es el fruit d'una vocació d'escriptor i d'un amor per la llengua d'Ausiàs March. En aquest supósit, únicament podrà compendre la bona intenció de lo que anem a dir-li.

Començarem per establir aquestes dues premises, base de la nostra argumentació: Tota obra d'art ha d'ésser filla d'una visió precisa i anticipada de la mateixa obra. En la realització d'aquesta, els medis han d'ésser susceptibles de traduir, amb una aproximació suficient, aquella mateixa primera visió.

Respecte al primer punt, i concretant-nos a l'obra literaria, podem dir que les millors evocacions de la vida antiga que's coneixen son les que escrigueren els antics, en aquest sentit, doncs, el poema «Ioesa» del senyor Alloza, no pot ésser sinó una imitació d'imitacions, una caricatura quasi del quadre en que degué inispirar-se, fos aquest obra d'un autor grec o d'un imitador modern a la manera d'En Pierre Louys. Per aquest costat, doncs, el senyor Alloza ha d'haver-se necessariament equivocat.

Per lo que fa referencia al segón punt, o sia els medis de realització, tampoc podia l'autor de «Ioesa» sortir airós del seu propósit. No domina la llengua literaria lo bastant per a pretendre escriure un poema grandiós oquent com el séu, amb varietat de metres, amb tirades de versos materialment farcits de noms mitològics, d'entre's quals, resurt encara més la vulgaritat del séu estre poètic. En una paraula: no pot anar.

Si el senyor Alloza, amb les condicions de literat que creiem endevinar en ell, vol arribar a fer quelcom de profit, ha de resignar-se a començar de nou, ensajant-se en altres temes més en consonancia amb les seves aptituts.

I si sab inspirar-se en una visió directa de la vida, serà molt millor que anant a inquietar als grecs o als romans. Car la coneixença de's clàssics sols pot servir nos per a la formació del nostre gust; de cap manera per a revifurer la vida que ells visqueren, ni tan sols per a pretendre febrir el nimbe de llur Gent.

Josep Burgas "Flor de Picardía„.-(Lòpez, editor, 1914)

El veritable títol d'aquesta obreta, que no'n té pas menys de quatre, entre títols i subtítols, sembla ésser el d'«Idili fantàstic a l'ombra d'Epictet», que apareix en una portadella interior.

Se tracta d'una fantasía, entre filosòfica i galant, qu'En Burgas ha escrit, en versos fàcils i correctes. No es obra de pretensions, ni farà posar de malhumor a ningú qui ja llegeix.

Desitgem poguer parlar d'En Josep Burgas en alguna altra obra seva més important.

R. MIQUEL I PLANAS

Assamblea Nacional de l'U.F.N.R.

Se convoca als senyors delegats de Catalunya a assistir a les sessions que's celebraràn els díes 31 de maig i primer de juny en la sala d'actes del C. N. R. de Barcelona, carrer d'En Pelai, 42, pral.

El secretari del C. G.,
Francisco Layret

NOTA: La primera sessió comensarà el diumenge, a les dèu del matí.

ECOS

MR. Vaubaalen era, per damunt de tot, un home previsor...

Previent que la vida és limitada i que un mal día havía d'arribar la seva hora, va assegurar-se per la suma de 25,000 francs a una companyía nord-americana, en favor de la seva carinyosa esposa.

I Mr. Vaubaalen, que ja hem dit que per damunt de tot era un home previsor, va preveure també que la vida de la seva esposa estava, igualment que la seva, a mercé d'aquella hora fatal que arriba a tots els mortals i va decidir buscar una substituta a la seva dòna, en la persona d'una jove veína encisadora, que ell va festejar com sí tal cosa.

Però lo que no va preveure Mr. Vaubaalen, va ésser que la seva veïneta, enterant-se de l'estat del séu promès, tingués el mal gust de patir gelos i de clavar-li un tret de revólver entre cap i coll, acabant així de sobte i inesperadament, la vida i les meravelloses previsions de Mr. Vaubaalen...

* * * *

I heu's aquí que la viuda de Mr. Vaubaalen, reclama a la companyía d'assegurements els séus 25,000 francs i que aquesta's nega resoltament a pagarlos, alegant en el procès que s'està tramitant actualment a Los Angeles, segóns el «Dally Mail», un argument que ha fet quedar perplexes als jutjes.

La companyía alega que'l difunt Mr. Vaubaalen va declarar en la pólija d'assegurament, que no esmersava el temps en cap ocupació temeraria ni en rès que posés en perill la seva vida.

I els jutjes, mentres tant, deliberen sense saber, a ben segur, a quina de les dugues parts donar la raó.

«Moraleja»: que no's pot ésser massa previsor... i que l'amor és una ocupació temeraria...

* * * *

DIALEC cassat al vol en un tramvía de Gracia.

Intenta assèures una vella senyora en mitg de les seves dugues filles i exclama en veu alta :

—Ay, niñas, no «cabo»...

Una de les noies, tota sofocada, amb veu baixa:

—Mamá, se dice: no «quepo»...

La «mamá» amb un esbufec, intentant inútilment acomodar-se en el seient:

—Imposible, hijas; no «quepemos» las tres.

Rigurosament autèntic.

Crònicques Argentines

Setmana catalana.-Les Garces en teatre públic.-Triomf d'En Ignasi Iglesias i d'En Jaume Borrás.- L'Orfeó Català del Casal.

L'última setmana del mes d'abril d'enguany, quedarà com a setmana catalana a Buenos Aires, degut a l'estrena de «Les Garces» de l'eminent poeta Ignasi Iglesias, per són creador En Jaume Borrás en teatre públic i en parla catalana, i al primer concert matinal a Sud-América, donat per l'«Orfeó Català». Ambdós actes foren organitzats per les respectives agrupacions del «Casal Català». Tota la setmana és vegeren els carrers plens de cartells i anuncis que reproduint el ja popular aguilot de l'activa entitat catalana, escamparen arreu els noms de l'autor de «Les Garces» i de nostre primer actor, convidant els 80,000 catalans amb que compta Buenos Aires a honorar la nostra festa i el nostre Art.

La nit de la festa, el Teatre Buenos Aires, tenía l'aspecte de les grans solemnitats, curull d'un públic entusiasta en el qual figuraven tots els aimants de les lletres catalanes i els vells patriarques de la colonia. L'interpretació de «Les Garces» fou immillorable. En Jaume Borrás hi posà tot el séu talent d'artista i tot el séu cor de català, secundat brillantment per En Ros, En Miquel, En orMató, la Faura, la Periu i alguns elements de l'A. d'A. E. del Casal, que retrobaven Tambient de les clàssiques vetllades barcelonines. El públic vessant emoció artística i patriótica, no's cansava d'aplaudir i chorejà amb interminables picaments de mans les patriòtiques paraules d'En Jaume Borrás, qui acabà una sentida improvisació amb un enèrgic: Visca Catalunya!, contestat pel teatre en pès, que semblava ensorrar-se.

Amb l'ovació, rebé l'entrega per part del «Casal Català» d'una medalla conmemorativa a l'artista que lluny de la patria feía recordar moments anyorats i neixen esperances enfortidores.

A la sortida fou cursat un telegrama de felicitació a l'Ignasi Iglesias en nòm del Casal, dels artistes i dels concurrents a la vetllada, que deixarà agradable record en l'historial de la colonia catalana del Plata.

El diumenge al matí, el meteix teatre fou petit per contenir la gentada que volía premiar els esforços de la novella Agrupació Orfeónica del «Casal», que, prenent el nòm gloriós d'«Orfeó Català», se llenssava al judici públic inaugurant els concerts matinals a Buenos Aires. A l'apareixer la senyera agrupant una massa choral de 140 executants entre homes, nens i senyoretes, un silenci admiratiu regnà en tota la sala i nostra emoció fou intensa al contemplar el bonic conjunt de l'escenari poetisat per la bellesa de nostres gentils cantores envoltades per la joventut ardida arredoçada dessota la senyera dels séus ideals.

Les «Flors de Maig», la «Serenata», de Franz Otto, el «Molet núm. 102» de Bach, «Els Pescadors», «La Filla de María», d'En Nicolau, i la «Donzella de la Costa», d'En Bartomeus, junt amb la popular sardana de la «Nit del Amor», d'En Morera, sentida i cantada per nostres orfeonistes, aixecaren tempestes d'aplaudiments per l'acabada execució qu'obtingueren; i encara l'«Emigrant» que'l mestre Vilatobá tingué l'acert de fer acabar com perdent-se al lluny, feu espurnejar els ulls de tots els catalans, corpresos d'emoció anyoradiça i per un moment un silenci ple de records planà per tot el Teatre. L'ovació feta a l'Orfeó i a són mestre En J. Vilatobá, fou indescriptible, i a la sortida els concorrents demanaven un pròxim nou concert. La crítica, unànimament reconogué l'importancia de l'acte celebrat, felicitant al mestre i orfeonistes per l'obra cultural començada i augurant de la primera audició brillants èxits artístics al nou estol d'aimants de la música popular.

El cronista, que vos parlarà en nova crònica de l'excursió de l'«Orfeó Català» i Agrupació d'Art Escènic del «Casal Català» a Montevideo, per a saludar a llurs germans de patria del altre banda del Plata, té la visió d'una jornada no molt llunyana en que aquelx estol de braus cantaires, sota la barrada ensenya del «Casal» solcarà els mars per juntar sos cants als cants de lliberació de nostres germans de Patria.

Dr. RIERA I PUNTI

Buenos Aires, 8-5-1914.

El monument a Mossén Cinto

No havent près encara possessió de la mitra de Barcelona l'Iltm. doctor Reig, preconitzat per a ocupar-la i en atenció a ésser del bisbat de Vic, el poble on nasqué Mossèn Verdaguer, la Comissió erectora del Monument a Mossèn Cinto ha demanat a l'Iltm. senyor Bisbe de Vic, doctor Torras i Bages, vol gués beneir-ne la primera pedra. El doctor Torras ha acceptat l'oferiment i vindrà a Barcelona el prop vinent divendres, día en que tindrà lloc la cerimonia.

La comissió erectora del Monument a Verdaguer desitjosa de revestir de la major solemnitat l'acte de posar la primera pedra del Monument ha convidat especialment a totes les Corporacions de Barcelona que han col·laborat a la suscripció i ens prega que fem públic se veuría molt honrada amb la presencia a l'acte de tots els ciutadans i admiradors de Mossèn Cinto que vulguin assistir-hi.

IDEARI

BIBLIOTECA DE CATALUNYA

AVUI obre les seves portes als estudiosos i als amants del llibre la Biblioteca de Catalunya .

No sembla això un miracle? D'entre totes les biblioteques barcelonines, cap com aquèsta té un nom tan gran i tan vivent Dintre les llibreríes hi reposa un preuat tresor de manuscrits catalans. La llengua i la raça tenen la seva tradició en aquests llibres venerables, recollits per tots els recóns de Catalunya per arreglerar-se l'un al costat de l'altre en la nova Biblioteca. Hi ha també el fonament grandiós recollit pel mestre Marián Aguiló i Fuster, erudit i poeta preclar, potser la figura que devem venerar més del nostre Renaixement, que mai venerarem prou.

Els seus llibres, acaricíats llargament per les seves mans de bibliòfil i de savi formen ara part de la nova Biblioteca.

Avui deuría ésser festa nacional per Catalunya. La bandera catalaná deuría onejar sobre'ls terrats i pels balcóns en honor i gloria de la nova Biblioteca quals portes s'obren avuí a tot aquell que vulgui cercar un llibre i un tranquil sojorn d'estudi i recolliment .

L'AMIC

Banquet en honor d'En Rodès

Ens han escrit alguns amics de fòra anunciant l'assistencia al banquet de dissabte i pregant a la Comissió organitzadora que'ls hi reservi el corresponent ticket.

En nom d'aquesta devèm fer públic que'ls que desitgin assistir-hi poden escriure i fer el degut encàrrec i la comissió els hi reservarà el ticket corresponent, fins el mateix dissabte al vespre

* * *

En els llocs d'inscripció augmenta considerablement el nombre d'inscrits a mida que va apropant-se la diada de la celebració de l'homenatge al dignísim diputat, per Balaguer, senyor Rodés.

Ahir tinguerem noticia d'haver-se inscrit entre altres, els senyors Pí i Sunyer, Rafel Busquets, Magí Isern, Oriol Martorell, Carcereny, Montaner, Serra, Socas, Forcada, Ribó, Miquel, Capdevila, Calixte Sentíes, Torres, etc.

Demà:

EL : POBLE : CATALA publicarà la rectificació d'En Rodés

* * * *

Una gran obra de cultura : La Biblioteca de Catalunya : Conversa amb En J. Massó i Torrents, per Francisco Bonet

Borsa del Treball d'EL POBLE CATALA. Vegis la quarta plana.

Banquet Popular

en honor del Diputat a Corts don Felip Rodés, amb motiu de la seva brillant campanya en el Congrés contra la guerra del Marroc

MUNDIAL PALACE

Dissabte, 30 de maig, a les nou del vespre

CINC pessetes cobert

Adhesions i venda de Tiketa: Redacció d'EL POBLE CATALÁ, i Redacció de «La Campana de Gracia», Rambla del Mig, núm. 20, Ateneu Graciene d'U. F. N. R., Salmerón 29. Centre d'U. F. N. R. districte 11. Passatge Sant Benet, Mundial Palace.

QUI TINGUI TOS

que prengui l antiga i acreditada **pasta pectoral**, balsámica, expectorant, demulcent i calmant de la **Tos.** Antiga preparació del **Doctor Andreu.** Fórmula publicada. Demanis a les farmacies.

ESCROFULAS TUMORS FREDS

Ràpida i completa curació pel nou i especial **Mètode del Dr. Xalabarder.** Elisabets 3 entressol 2.ª De 2 a 4 díes feiners.

MAGATZEMS

EL BARATO

SECCIÓ DE CONFECCIONS

Refajos sedu...	4'25	pessetes
Refajos dril ...	2'25	"
Faldilles dril...	2'50	"
Faldilles llana..	2'90	"
Vestits nen ...	0'85	"
Camises senyora.	0'65	"

PREU FIXE

Albania

Des de aquestes planes, s'han consignat ja els greus successos ocorreguts a Albania, petit reialme creat per la voluntat dels diplomàtics europeus, però sense cap tradició històrica, ni el més petit lligam espiritual.

Com tot allò en que la diplomacia intervé, que avui ja podrà dir-se que no toca res que no ho esguerri, aquest estat tan diminut però amb rei nou de trinca, està donant forts disgustos a les potencies i amenaça amb promoure greus conflictes. Vetam si amb aquesta toquedería de no creure a les cancilleries li passarà a l'Albania, lo que en Cambó pronostica a Espanya per lo dels tractats sobre la qüestió del Marroc, això és, que perderà la seva independencia.

En el país, ha esclatat una revolució formidable obligant al rei i a la seva familia a embarcar-se en un creuer italià, fugint del séu palau per por a que aquest sigués assaltat pels revolucionaris. El rei, que no dèu veure les coses prou clares malgrat les imposicions protocolaries, ha decidit abdicar la corona que li donaren les potencias que varen fer rei perquè si a un príncep estranger sense cap vincul ni lligam amb el país. Ara sembla que Turquía designarà un príncep reial que ocuparà el trono del poble albanès.

Aquesta darrera solució, si és acceptada per les potencies, (que s'avenen a tot, quan no hi ha altre remei) podria tal vegada apalbagar quelcom el conflicte per l'influencia que té Turquía en el país, però lo més probable és que hi hagi una intervenció de les cancilleries en qual càs fora difícil preveure els resultats; encar que ocorrerà lo de sempre: que la sang dels homes regarà novament la terra per culpa dels embolics dels diplomàtics.

Homenatge al nostre diputat
En Salvador Albert

De grandiós pot titllarse l'homenatge que'l diumenge día 24 del corrent se tributà en aquest poble al digne diputat per el nostre districte don Salvador Albert, amb motiu d'inaugurar-se el pont sobre el Riudaura que s'ha arrivat a construir, després de dos progectes fracassats, gracies a les seves gestions.

De Sant Feliu i Castell d'Aro havía acudit a Santa Cristina per a pendrer part a la festa una gran gernació.

A les quatre de la tarde arrivà, en l'automóbil del senyor Batet, el senyor Albert acompanyat del dit senyor Batet i del senyor Janer, ambdós de Sant Feliu.

L'esperaven ja la Comissió de l'homenatge amb les autoritats i representacions d'altres pobles pròxims.

Després dels saludos de rúbrica se dirigí la manifestació a la plaça per a procedir a la lectura d'un document que'l poble dedicava a llur digne representant en Corts, per a demostrar-li són agrahiment.

Després de donar les gracies el senyor Albert amb un eloqüent discurs durant el qual feu importants manifestacions que foren acullides amb forts aplaudiments pels cients que eren prop de 3,000, se dirigí la comitiva a una sala on se serví un espléndit dunch» en el qual hi prengueren part uns 200 comensals entre'ls amics d'aquí i els forasters i que transcorregué amb la més franca cordialitat.

A l'hora del brindis, s'aixecà a parlar el senyor Ponjarniscle de Sant Feliu, important propietari d'aquí, en nóm de les autoritats i Comissió organitzadora de l'acte, oferint en brillants parrafades el «lunch» al senyor Albert, siguent molt aplaudit.

Seguidament parlaren els senyors Vidal i Duràn també de Sant Feliu, que en sos discursos feren importants afirmacions respecte a política actual d'aquí i de tot Catalunya, merexent també forts aplaudiments.

Seguidament parlà el senyor Albert fent un llarg parlament nermós i ple d'ensenyances com tots els séus i que sentim que la manca d'espai ens privi d'extractar.

Una perllongada ovació coronà el discurs de l'homenatjat.

I amb visques a l'Albert, a Santa Cristina i a Sant Feliu finfa així l'agradable jornada en la qual podríem dir qu'els homes liberals de Santa Cristina afirmaven la llur personalitat, donant una prova de civisme als séus companys que deixen anular la llur conciencia pels càcics que voldrien regir la seva sort.

Mentres tenía lloc el «lunch», a la plaça la cobla «La Unión», de Sant Feliu, hi tocava sardanas.

En resúm una festa altament simpàtica digna en tots conceptes de l'homenatjat i dels homenatjadors, per lo que felicitem cordialment a un i altres.

Palau de la Música Catalana

Concert Onia Farga

Amb brillant èxit celebrà la distingida pianista, violinista i compositora Onia Farga són anunciat concert al Palau de la Música Catalana, donat pateses proves, en les distintes fases artístiques qu'atesora, de l'excel·lent temperament que la caracteritza.

La senyorete Onia Farga és prou coneguda del nostre públic que'n diferents ocasions s'ha fet càrrec de l'excepcional mereixement del séu art variat i ferm.

Ens recordem del concert donat al mateix Palau l'any 1909 causant molt bona impressió, que enguany ha superat, desenrotllant ses bones qualitats de compositora que allavors ja inicià falagueranent.

La senyorete Farga ha posat novament de relleu ses reconegudes facultats de concertista interpretant al piano pulcrament la «Pastoral i capritxo» de Scarlatti i la «Sonate» en «sí bemol» menor de Chopín, que digué amb molta correcció d'estil.

Com a violinista és digne d'encomi la discreció amb que sab mantenir-se tenint en compte ses tres diferents especialitats artísitiques de les quals treu un bon partit.

Una «Sonate» en «re», per a violí i piano, i quatre hermoses peces per a piano éssent cada una d'elles el tema d'una cançó popular catalana acuradament glosada, són les composicions que'ns ha donat a conexer la senyorete Farga. La primera és una obra feta amb coneixement de la materia i aon, si bé és veritat que en gran part adolexi de certa monotonía en el desenrotllo per manca de claretat, en la melodía, després se torna força interessant obtenint efectes de molta brillantor. Va ésser molt aplaudida com autora i intérprete, participant també la senyorete Adelmira Hars que feu discretament la part d'acompanyament de piano.

«Cançó de Nadal», «Els tres tambors», «La nina encantada» i «Les mosques de Sant Narcís», són les cançons populars quals temes estant desenrotllats amb mestría per la compositora catalana que fa viure en cada una d'elles el respectiu carácter, adornat d'una harmonització escadenta. En «Cançó de Nadal», la melodía festiva's repeteix amb brillantor, produint bon efecte; «Els tres tambors», d'estil semblant a l'anterior, és de les quatre la més senzilla de forma, estant avalorada amb encertades modulacions. Molt interessant «La nina encantada», quals notes llamentivoles estàn molt bén combinades com també el motiu de «Les mosques de Sant Narcís», qual carácter mogut se presta a procediments capritxosos que la senyorete Farga aprofità amb molt art.

Es molt loable la tasca de dita compositora que amb aquest genre de música segueix un bon camí, puix els nostres cants populars són fonts inagotables de bellesa folk-lorícas.

Nosaltres hem rebut luxosament editades per la casa «Gallach», altals obres de la senyorete Farga, de les quals donem la nostra opinió i que molt a pesar nostre no varem sentir interpretar, per s'autora, per la necessitat d'apreciar part del concert que's verificava a la mateixa hora al Liceu.

ORPHEUS

De l'U.F.N.R.

Per a que aquesta secció sigui completa, preguem a totes les entitats del partit que'ns enviin noticia de tots els actes que organitzin.

* * * *

L'Assamblea Nacional de la U. F. N. R.

Per als nostres amics correligionaris de fóra no sembla sinó que siguem en un moment de ressorgiment del republicanisme català.

De tot arreu, de la provincia de Girona, de Lleida, de Tarragona.. els republicans catalans se disposen a venir a la pròxima assamblea disposats a defensar i sostenir l'existencia i vitalitat del nostre partit, tant essencial per la deguda ponderació de les forces polítiques de Catalunya.

De la comarca empordanesa caliu del federalisme català, vindràn també molts delegats. Ahir ho dèiem dels de Lleida, i era també ahir que's reberen més cartes anunciant l'assistencia dels senyors Josep Baró de Figueres, Josep María Mallorquí, i Agustí Isern de Valls, Joan Irigari, de Barcelona, Domingo Palet, de Terrassa, Joan Arnall d'Arenys de Mar, B. Neach, de Lleida, J. Comes Surribas, d'Agramunt; Salvador Vergés i Amadeu Grebol, d'Arbucies. Els organismes de la garrotxa, Rosas i Lladó, també han nomenat delegats per el districte de Viladernuls.

U. F. N. R. del Dto. II

De aconteixement artístic pot ben calificar-se la funció teatral donada el darrer diumenge a l'U. F. N. R. del districte II: puix además de lo escullit del programa hi hagué l'estrena de tres magnifiques decoracions:. Baixos d'un hostal en l'obra guignolesca de l'Iglesias: «¡Llacres!»

Interior d'un far en la traducció del guignol italià: «Far malehit».

Platja, en la sarcuela: «La Barca».

Les tres decoracions, que'l públic elogià i aplaudí amb molta justicia ,són obra de l'escenógraf don Joan Canela, director del quadre dramàtic de la Secció Recreativa de l'entitat, el qual fou molt felicitat per tan difícil com cuidat i desinteressat treball.

L'obra ¡Lladres! obtingué immillorable execució per part dels séus intèrprets, senyoreta Jordà, i senyors Canela, Adell, Días, Abadía, Mats i Gurt.

En «Far Malehit» els senyors Canela i Adell demostraren haver estudiat conciensudament i amb gran amor els respectius papers, sostenint l'interès del públic durant tota l'obra.

«La arca», donà ocasió als artistes lírics del brillant quadre escènic de l'U. F. N. R. del districte II, de lluir llurs envejables facultats: Així la tiple senyoreta Jordà, com el tenor Juli, el barítono senyor Mas el baix senyor Trabal i el chor d'homes, escoltaren molts aplaudiments, havent tingut que repetir tots els nombres de cant; ajudant en bona part a l'èxit, el mestre concertista senyor Camps. El públic, nombrós i escullit sortí molt satisfet de l'espectacle.

Conferencia a Blanes

Definitivament, el dissabte, día 30, a les nou del vespre, tindrà lloc a la «Casa del Poble» de Blanes, l'anunciada conferencia a càrrec de l'amic Duch i Salvat.

Judicials

Senyalaments per a avui

CRIMINAL

Secció primera.—Jutjat Dreçanes.—Oral per lesions.: processat Pere Panisello.

Jutjat Nord.—Oral per lesions: processat Joan Guardia.

Jutjat Dreçanes.—Oral per lesions processat: Joan Cortés.

Secció segona.—Jutjat Concepció.—Jurat: escàndol públic, processats Antoni Baeza i altre:

Jutjat Oest.—Oral per contrabàndol, contra Teresa Gimeno.

Secció tercera.—Jutjat Hospital.—Jurat: robo, processats Esteba Costa i altre.

CIVIL

Sala primera.—Menor quantía.—Carme Muñoz contra María Domènech.

Sala segona.—Menor quantía.—Geroni Bertràn contra Marián Sansaranet.

Competencia.—Joaquím Brujas contra M. Grillon.

—Durant les hores que ha desempenyat la guarda el jutjat de l'Oest, secretaría de don Josep d'Alemany i Milà s'han practicat 16 diligencies, ingressant en mèrits d'algunes d'elles, als calaboços del Palau de Justicia 2 detinguts.

—Ahir va entrar de guarda el jutjat del districte del Nord, secretaría de don Ramón Moros al que avui substituirà el de Dreçanes secretaría de don Pau Alegre.

—En el examen de Procuradors del día 26 obtingueren la calificació de sobresalient els senyors Antoni Moya i Alfons Altimiras, i la d'aprovat els senyors Josep Clerch, Francesc Vilaseca, Josep Navarro, Albert Mayoral, Joan Vendrell i Rafel Riba.

La Mancomunitat Catalana

La sessió d'ahir

A dos quarts d'onze d'ahir al matí comença la segona sessió de la primera Assamblea baix la presidencia del senyor Prat de la Riba.

ç Comença la discussió del projecte del reglament de l'Assamblea deliberant.

El senyor Borjas consum un torn en contra de l'esmentat projecte.

El califica de poc liberal i d'arma de la mesa contra els diputats de les minories.

Entén que és difícil retirar el dictamen, si bé espera que la mesa acceptarà les esmenes que hi ha presentades.

El secretari senyor Sol, diu que, a pesar d'haver lluitat sempre en el partit lliberal no té cap remordiment d'haver contribuit a la formació del reglament que's discuteix.

Diu que s'han acceptat varies esmenes i creu que, una vegada rectificades algunes faltes de redacció, quedarà una obra que tots acceptaràn com a perfecta.

Donada per discutida la totalitat per no demanar la paraula cap diputat, es pássá a la discussió de l'articulat .

Es aprovat el primer article.

El senyor Guerra del Río fà alguna observació sobre el segón article. Aquest es refereix a la convocatoria de l'Assamblea, que deu fer-la el president de la Mancomunitat o qui el substitueixi.

El senyor Sol li contesta ampliament.

A l'article tercer la mesa accepta una esmena del senyor Micó.

A l'apartat C. de l'article quart els senyors Guerra i Borjas demanen una modificació. L'apartat diu que dèu convocar-se l'Assamblea quan ho demani el ters dels diputats, i ells proposen que sigui el quart, a l'objecte de donar més facilitats. Intervé el senyor Roma en defensa del 'article, que és aprovat, quedant refusada l'esmena.

L'article quint diu que en les reunions extraordinaries solament podrà tractar-se dels objectes de caràcter extraordinari que constin concretament en la convocatoria.

Es refusada una esmena del senyor Micó, que demanava poguessin fer-se preguntes i interpel·lacions en les assamblees extraordinaries .

El senyor Micó defensa la seva esmena.

El senyor Duràn i Ventosa diu al senyor Micó que'l dret de fer preguntes i interpel·lacions el tenen els diputats en tot moment com senyala el reglament, però no en sessions extraordinaries convocades per a un fi concret.

S'aprova l'article .

A l'article 22 s'accepta part de una esmena dels radicals Tracta de determinats càrrecs que són irrenunciables. Els radicals demanen que's suprimeixi l'article i la mesa el redacta en sentit de que seràn irrenunciables salvo motiu justificat.

L'article 23tracta de l'hora i lloc on deuen celebrar-se les assamblees. Els radicals volen que's celebrin en diferents indrets de Catalunya.

El senyor Sol li contesta dient que això serà sempre que'ls diputats vulguin. Mentre no's digui lo contrari s'entén que deuen celebrar-se en el Palau de la Generalitat, que és el lloc més apropiat .

L'article 27 fa referencia a l'ordre de la Assamblea. Els radicals hi presenten una esmena demanant que la part d'interpel·lacions es posi a primer terme i no a darrer al 'objecte de donar més facilitats als diputats per a parlar .

El senyor Duràn i Ventosa els hi contesta i califica de obsessió l'esperit dels radicals .

El senyor Borjas se queixa de dit article entenent que no ofereix prous garanties als diputats

L'esmena dels radicals es passa a votació i es refusa per 41 vots contra 21.

El senyor Folch demana quedi ben concretar que no es podràn aixecar les sessions fins que tots els diputats hagin explanat totes les interpel·lacions que vulguin.

El senyor Duràn i Ventosa li diu que demanar això sería donar un vot de censura a la taula, perque ja és expressat al reglament.

Més com sigui que el senyor Folch diu que no ho veu clar, el senyor Prat de la Riba, li fa observar que durant els anys que porta presidint la Diputació de Barcelona i a pesar de senyalar el reglament d'aquesta que les interpel·lacions no poden passar de mitja hora, mai l'ha fet cumplir.

Els radicals confirmen les paraules del senyor Prat i el senyor Folch es dona per convencut, expressant la seva confiança en l'actual president.

Sobre l'article 28, que es refereix al nomenament de comissions, els senyors Folch i Borjas fan algunes observacions, que són aclarides pel senyor Duràn i Ventosa.

L'article 30, que tracta de l'assistencia d'un conceller en les sessions de les comissions, no ha sigut discutit perqué ha sigut acceptat l'esperit de dúes esmenes que s'havien presentat.

Durant uns minuts es parla de si es deu suspendre l'Assamblea, més el senyor Forcada, que és el que ho ha proposat, retira el preg, perquè el senyor Duràn i Ventosa li fa veure la necessitat d'avançar treball.

Es llegeixen les esmenes presentades als articles 32, 33, 34 i 35, aixís com els esmentats articles en la forma que han quedat novament redactats.

Aquests articles tracten de les proposicions i mocions fetes a l'Assamblea.

Intervenen en la discussió dels mateixos els senyors Borjas, Micó i Duràn i Ventosa.

Aquest defensa el reglament, que disposa que les mocions es facin per escrit. Fer-ho aixís vol dir estalvi de temps i no representa per als autors d'aquelles cap molestia.

El senyor Micó no s'hi conforma, perquè entén que és massa feina l'haver d'escriure les mocions.

El senyor Duràn i Ventosa, contestant a algunes al·lusions fetes, aclara en breus paraules una confusió que hi hà. Jo parlo—diu—com i individu de la taula però no en nom de la majoría, que no existeix, perquè jo—afegeix—pertenexo a la minoría regionalista com tots els diputats pertenexen a la seva i en el Consell hi són totes representades.

El senyor Borjas diu que de fet la majoría existeix, com pot veure's per les votacions. En aquestes s'hi veu sempre el mateix resultat.

El senyor Duràn i Ventosa.—Es coincidencia.

Aquesta coincidencia del senyor Duràn no convens a ningú.

Se suspèn la sessió per a continuar-la a les quatre de la tarde.

A la tarde

A les cinc de la tarda es renúa la sessió, presidint el senyor Prat de la Riba.

Continúa la discussió dels quatre articles del tercer capítol del reglament, que han quedat pendents d'aprovació.

El secretari senyor Sol dona compte de la part de les esmenes que la taula ha acceptat, i es llegeix la redacció actual dels articles referents.

Novament queden pendents d'aprovació per a que'ls diputats puguin estudiarlos, i seguèix la discussió del reglament.

Es llegeix una esmena a l'article 39 que parla de la discussió i votació dels assumptes.

L'esmena no és acceptada perquè l'esperit de la mateixa ja era incorporat en l'article següent:

Aquest, que és el 40 i parla del temps que pot concedir-se per a la discussió dels assumptes, és impugnat pel senyor Micó, qui encara que reconeix la tolerancia que sempre ha tingut el senyor Prat de la Riba en les discussions, creu és preferible que'l reglament comenci per concedir major tolerancia.

El senyor Sol des de la taula fa observar que'l concedir en el reglament la tolerancia excesiva que demana el senyor Micó podría donar lloc a abusos parlant extensament d'assumptes mancats d'interés.

Rectifica el senyor Micó.

El senyor Duràn i Ventosa diu que si sempre l'Assamblea hagués d'ésser composada pels 96 diputats actuals, no li faría per la modificació que demana el senyor Micó, però el reglament es fa per a sempre i cal prevenir tots els abusos.

A més, amb mitja hora que's concedeix poden dir-se moltes coses i si'n queda per dir l'Assamblea tindrà prou interés en escoltar-les.

S'aprova l'article.

A l'article quart que seguèix, tractant de les discussions, es presenten dues esmenes, la primera de les quals és defensada pel senyor Guerra del Río.

Els radicals es mostren contraris a que puguí autoritzar-se als secretaris del Concell a donar explicacions en aquelles materies tècniques de sa competencia.

Creu que ningú pot parlar en les Assamblees si no és diputat.

El senyor Sol diu que lo que ha volgut la taula és que en casos determinats i quan ho cregui convenient l'Assamblea pugui il·lustrar-se. Amb això no hi hà ofensa de cap mena per als diputats. Cap d'aquestes té obligació d'ésser coneixedor de totes les materies i de totes les ciencies.

Además l'empleat no podrà discutir, podrà donar explicacions si se li demanen.

El senyor Micó defensa la segona esmena, que té igual esperit que la defensada pel senyor Guerra.

El senyor Guerra rectifica insistint en lo que ja tenía exposat.

El senyor Sol recaba l'honor d'haver sostingut el reglament dient que és fet amb un alt sentit liberal.

L'empleat no té vot, no pot decidir ni tan sols pot discutir; pot il·lustrar i donar coneixements de judici, quan se li demanin.

Els radicals interrompen al senyor Sol i el senyor Prat de la Roba es veu obligat a tocar repetidament la campaneta.

Seguèix el senyor Sol tent constar que a l'Assamblea no hi hà majorles ni minories i que la seva constitució va fer-se en sentit democràtic, com ho prova el fet de que figurin tres republicans en el Concell.

El senyor Guerra rectifica dient que això de tenir representants en el Concell no és obstacle per aprovar lo que ells acordin.

Intervé breument el senyor Mestres i diu que el seu entendre lo ue procedeix es insistir la paraula discussió per la de explicació.

El senyor Duràn i Ventosa diu, referint-se al terreny de principis, que és més avençat lo que proposa l'article que no lo que demanen els radicals.

Aquí no hi hà més que una innovació. Fins ara es demanaven informes escrits i ara es demanan verbals.

Además hi hà l'estalvi de temps. Ara si necessitem l'opinió hem d'esperar que's formuli per escrit i en canvi si s'aprova l'article podríem demanar el consell o opinió immediatament.

Diu que la taula no fà qüestió de amor propi d'aquest assumpte i que si el perden no faràn altra cosa que tamentar que un principi avençat no hagi obtingut la general aprovació.

El senyor Mestres impugna l'article i diu també que ningú que no sigui diputat provincial pot pendre part en les discussions de l'assamblea.

(Seguèix la sessió).

CARRERES

Copa Tibidabo

Seguidament de les probes de motos que ja donarem en la ressenya anterior hi va haver un interval de temps durant el qual els comissaris i el Jurat pujaven i baixaven donant ordres per la bona marxa de la carrera; i a les 4'57 donà començament la proba de velocitats, prenent-hi part els sis cotxes que estavan inscrits en la primera categoría, donant aquest resultat:

Primera categoría:

Primer: Terrot, pilotat pel senyor Abadal; temps, 1 m. 24 s. 4/5. (Velocitat 42 kms. 452 per hora). Segón: N. S. U: pilotat per Alfredo Comerma; temps, 1 m. 27 s. Tercer: N. S. U. pilotat per Pere Olivé; temps, 1 m. 29 s.

Segona categoría:

Vermorel, pilotat per D. L. Goste; temps, 1 m. 4 s. 4/5. (Velocitat 55 kms. 900 per hora).

Tercera categoría:

Diatto, pilotat per el senyor Josep Alvarez, en 1 m. 13 s. (Velocitat 49 kms. 315 per hora).

Quarta categoría:

Primer: Hispano-Suiza, pilotat per el senyor Mossuger, en 53 s. (Velocitat 67 kms. 924 per hora). Segón: Hispano-Suiza, pilotat per el senyor Carreras, en 55 s. 2/5.

Quinta categoría:

Primer: Metalúrgique, pilotat per el senyor Marqués; temps 1 m. (Velocitat 60 kms. per hora). Segón: Overland, pilotat per el senyor Xicoy; temps, 1 m. 16 s. 1/5.

Sexta categoría (lliure):

Aquesta proba era la que havía despertat més expectació per veure la lluita entre els Hispanos, el Benz i l'Abadal i Companyía. Es sortí guanyador el Benz 200—H. P., que fou el primer de la classificació general en aquesta proba, se presentà algunes protestes.

Primer: Benz, pilotat per el senyor Horner; temps, 52 s. 4/5. (Velocitat 68 kms. 181 per hora). Segón: Hispano-suiza, pilotat per el senyor Massuger; temps, 53 s. 4/5.

Un cop acabades les probes de velocitat se feu un intermig bastant llarg desfilant molts autos i motos, lo que fou motiu perqué molta gent se cregués que havien acabat les carreres començant a desfilar part del públic, fins que a les 6'43, se donà la sortida als cotxes de la proba Turisme.

Primera categoría:

Primer: D. F. P., pilotat per el senyor Gómez; temps, 1 m. 34 s. (Velocitat 38 kms. 297 per hora). Segón: N. S. U:, pilotat per el senyor Moncada; temps, 1 m. 49 s. Tercer: Demazel, pilotat per el senyor Demaze; temps, 2 m. 0 s. 2/5.

Segona categoría:

Lizaire-Naudin, pilotat per el senyor Bruzon, en 1 m. 23 s. 4/5. (Velocitat 42'959 kms. per hora).

Tercera categoría:

Primer: Hispano-Suiza, pilotat per el senyor Bonnefoy, en 0 m. 59 s. 3/5. (Velocitat 61 kms. 016 per hora). Segón: Charron, pilotat per el senyor Fabra, en 1 m. 27 s. 2/10.

Quarta categoría:

Primer: Averland, pilotat per el senyor Vila; temps, 1 m. 32 s. (Velocitat 439 kms. 130 per hora). Segón: Minerva, pilotat per el senyor M. de la Riva; temps, 1 m. 35 s. 2/5. Tercer: Renault, pilotat per la senyorete Marnet; temps, 2 m. 6 s.

Aquesta proba donà una nota alegre i simpàtica el cotxe Renault, pilotat per una senyorete acompanyada d'altres dues senyoretes i el chauffeur.

Quinta categoría:

Metalúrgique, pilotat per el senyor Rocamora; temps, 1 m. 18 s. 2/5. (Velocitat 45 kms. 685 per hora).

Sexta categoría:

No és presenta l'únic cotxe inscrit.

Sèptima categoría:

Primer: Rochet-Schneider, pilotat per el senyor Jove; temps, 1 m. 11 s. 4/5. (Velocitat 50 kms. 139 per hora). Segón: Renault, pilotat per el senyor Plaja; temps, 1 m. 16 s. 4/5.

Eren dos quarts de vuit quan se donà per acabada la festa, començant la desfilada general dels autos, motos, sidecars, etc. El nombrós públic que havía anat a veure tant espléndida proba esportiva, baixà per la carretera de l'Avinguda fent comentaris sobre la mateixa, prenent per assalt els tramvíes, i altres devallant pel Passeig de la Diputació.

En fi, una festa memorable. Pot estar orgullós el R. A. C. d'haver obtingut un èxit tant grós i fem vots per a que de festes com la del diumenge s'en fassin ben sovint.

En les carreres va demostrar-se la bondat i excelencia de la nostra gran marca d'automóbils «Hispano-Suiza» que va obtenir, com de costúm, les primeres classificacions. La major part dels cotxes i motos, portaven pneumàtics de la marca «Continental», coneguda per tot el món, emportant-se'n una vegada més, les preferencies dels nostres «sportman's».

Espectacles

OPERETA EN ROMEA

El día 10 del pròxim juny, debutarà en aquest teatre una notable companyía d'opereta de la que será primer actor i director don Josep Capsir.

L'elenc ha sigut cuidadosament seleccionat entre els artistes de millors condicions de vèu, a l'objecte de poguer estrenar una opereta de la que's tenen les millors referencies i qual lectura davant d'autors i critics ha constituit un èxit unànim.

La direcció artística està fent les oportunes gestions per a conseguir les primicies d'una coneguda òpera italiana rescentment traduida a l'espanyol.

NOU

Avui, dijous, tarde a les quatre i mitja, i nit a les 9 i quart, tindrà lloc en aquest favorescut colisseu el benefici de la'gracint i simpàtic chor de senyores, posant-se en escena per la tarde «La Faraona» dos actes i «Ya está arriba el telón». I per la nit «¿Sigue arriba el telón?» i «La Faraona».

Augurem dos plens a aquestes simpàtiques i hermoses choristes.

El divendres tindrà lloc el Benefici dels porters i acomodadors.

SATURN PARK

El pròxim día 31 del corrent l'Empresa del «Saturn Parc» presentarà en un de llurs Pabellons, un fenòmen que ha causat l'admiració de tots els públics on s'ha presentat.

Se tracta d'un enano; l'home més petit del mon i millor proporcionat, es fill de Zamora, pesa 9 kilos i medeix solament 70 centímetres, no és cap deformat, sinó un ésser perfecte i normal excepte en sa estatura.

Además de llur exhibició, es artista, puix imita amb molta gracia a tots els toreros d'avui día.

Segurament cridarà l'atenció del públic barceloní.

TEATRE PRINCIPAL DE VICH

L'Empresa del Teatre Principal de Vich, ha contractat a la renombrada companyia dramàtica catalana que dirigeix el celebrat primer actor En Joan Santacana, per a donar el día 31, festa de Pasqua, dos representacions del monumental drama de Ibsen, «Espectres», del que'n fá una gran creació el primer actor senyor Santacana; a més és representarà «Dissable de Gloria».

El treball

ELS MOSAISTES

Se convoca als obrers mosaistes i anexes de Barcelona a la reunió que's celebrarà avui dijous en el local social, Ponent, 24 segón, segona, per a tractar assumptes relacionats amb la marxa de la vaga.

ELS FIDEUERS

La Societat d'Obrers Fideuers ha traslladat són hostatge social al carrer de Sant Pau, 83, entresol; aon deuràn dirigir-se tots els obrers pels efectes que's hi poguem ser útils.

Així mateix ha quedat domiciliada al nou hostatge «La Federació Regional d'Obrers Fideuers» i la redacció del periódic «El Obrero Fidegro».

Centres i Societats

ATENEU OBRER Dte. II

Baix l'acertada direcció del senyor Pere Boquet s'hi representà «Don Gonzalo o l'orgull del gec», amb una interpretació brillant, com poques vegades se veu en entitats particulars. Les senyoretes Duràn i Comelles i senyora Vidal, com els senyors Casals, Boquet, Forga, Estefa, Fábregas; Farreran, Paronella i Font ho feren tots bé, interrompent-se el día'eg pels aplaudiments en distintes escenes.

Cloguè la festa el xamós pàs festiu «Drama alegre», del nostre benvolgut amic Emili Graells Castells, que feu passar un rato deliciós a la concurrencia, per la prosa irónica i xistosa que tinguè al públic amb la rialla a flor de llavi. La xamosa actriu senyorete Duràn i el senyor Forga, interpretaren els «dos viudos» amb vis cómica i saberi-se l paper a la perfecció.

El Municipi

De l'alcaldia

El senyor Pich acompanyat del concejal senyor Corominas Maseras i una comissió de veins i propietaris d'Horta han visitat distingudament la línea del tranvía de dita barriada, i sobre tot el trajecte per el que s'ha prolongar el citat tranvía o siguí des de la plaça d'Horta fins al capdevall de la Rambla del mateix nom.

El senyor Pich s'ha posat en comunicació amb el Director de la Companyía de tramvíes, senyor Foronda per a encomanar-li una vegada més la necessitat de que quant avans millor es porti a cap dita millora.

El senyor Foronda prometé anar a veurer personalment dita línia amb objecte de procedir quant avans millor a la realització d'aquella reforma que tant necesiten els veins d'aquell barri, quina part alta está altualment aislada en absolut.

Els mateixos veins i propietaris varen dir al senyor Pich que's necessari construir quant avans millor les cloaques que manquen en alguns carrers de la citada barriada i el senyor Pich prometé encarregar als facultatius del ram que a la major breujetat aixequi els pànols d'aquestes cloaques. El senyor Corominas Maseras, que pertenexi a Foment, prometé també apoiar la prompta tramitació de l'asumpte.

D'altres millores de caràcter urbà enraonaren aquells senyors, les quals, concretaràn en una relació que'l senyor Pich estudiarà i tramitirà sense cap dilació.

Finalment, el senyor Pich visità el Dispensari d'aquella mateixa barriada que ja está dotat de tot el material necessari, faltant solament que's nombri el personal facultatiu.

El senyor Pich trasladarà el degut avís a la Comissió de Governació.

Amb objecte de realitzar aquesta visita a Horta, el senyor Pich havía invitat al Tinent d'Alcalde del Districte senyor Grau, qui no pogué assistir per ses moltes ocupacions particulars.

El senyor Pich ha interesat además, al senyor Foronda, la conveniencia de que's cobradors dels tramvíes tinguin uns aparells de distribuir billets, a fi de que no's hagin d'ensaivar, lo qual no la gola a ningú.

El senyor Foronda s'hi mostrà conforme, com també amb que cada dotze hores es faci la neteja i desinfecció dels cotxes.

També conferenciá amb el director de M. S. A. sobre la construcció de passarel·les al carrer d'En Villarroel i a la carretera de can Tunis, perquè amb la freqüencia amb que passen trens i posen barreres, queda el trànsit interromput a cada punt.

Igualment parlà de la conveniencia de fer un pas a través del camp de maniobres de l'estació del Poble Nou, que permeti l'accés a Pekín.

El senyor Cardenal es mostrà molt ben disposat, com també a facilitar el trànsit per la plaça de les Glories Catalanes, suprimint barreres.

Per tota aquesta setmana es tornaràn a veure els senyors Pich i Cardenal.

—Han sigut entregades al senyor Alcalde 5,117 pessetes 72 cèntims, producte de la becerrada verificada a benefici de l'actor Parreño, que organitzaren els directors de mercats.

—Ha visitat al senyor Alcalde una comissió del Reial Automòbil Club per a ultimar detalls sobre el concurs d'elegancia que's celebrarà en el Passeig de Gracia el día 31.

—El senyor Pich visità ahir tarde la plaça de Tetuán per a inspeccionar les reformes que'n ella es porten a cap i que adelantan ràpidament.

Subasta

S'ha fet la subasta per a les obres de reforma i instal·lació dels llocs de venda de l'Abacería Central.

Se presentaren 8 postors i fou adjudicada per 73.000 pessetes, essent el preu màxim fixat de 99.982'52 pesseles.

La rebaixa obtinguda, és por lo tant, de 26.982'522 pesseles.

El trasllat del Hospital de Santa Creu

En la reunió últimament celebrada per la Comissió de Reforma es nombrà una ponencia formada per els senyors Vega i Rosés amb objecte de que estudiin les bases de les valoracions dels terrenys que avui ocuap l'Hospital de la Santa Creu, dato necessari per a efectuar el trasllat d'aquest al de Sant Pau.

Ponencia

S'ha nombrat una ponencia composta per els senyors Concejals Colominas Maseras, Vallet i Nolla per a que tractin amb uns propietaris d'uns pous de Santa Coloma, assumpte que está actualment en el Tribunal Suprem.

Aquest tràmit ha sigut solicitat per els mencionats propietaris.

Els deports

Foot-ball

Per al diumenge vinent est àanunciat el primer partit dels tres que han de jogar el Nott-County, equip professional anglès de la primera lliga, contra el F. C. arcelona. No cal dir quel' camp del referit club és veurà concorregudíssim de entusiastes sportmens que aniràn a veure el jòc elegant i de convinació dignes de la fama de que venen precedits.

En aquest formidable onze, és de creure que'l F. C. Barcelona hi oposarà els onze millors jogadors que tingui, a fi i efecte de contrarrestar tot lo possible el potent jòc dels anglesos.

Ja tindrem al corrent als nostres llegidors d'aquests partits que ressenyarem íntegrament.

Rowing

Es indubtable que entre els aficionats a tant simpàtic sport, ha despertat molta curiositat veure el vinent diumenge les regates internacionals i campionat d'Espanya que organitza el R. C. Marítim.

El fet de que diumenge passat en la tercera proba l'equip patronat per En Carles Bonet, portés vuit segons de vantatge a l'equip d'En Margarit, és de creure que aquèst no conforme amb aquest resultat, el diumenge vinent, treuràn les habilitats i les forces per a batre a són contrincant, que com ell, aspiren a ésser campions d'Espanya.

Els bogadors s'entrenen contínuamen per a la formidable proba que han de lluitar contra equips estrangers i no cal dir el desig amb que veurièm triomfar als nostres.

Tir

Els senyors socis de la Reial Associació de Caçadors poden demanar a Secretaría les invitacions que desitgin,

tant de senyora com de caballer, per a presenciar les tirades extraordinàries, que tindràn lloc del 4 al 20 del pròxim mes de juny.

DE FORA

Amb una pluja de gols jugà el passat diumenge l'anunciat partit de foot-ball a Tarragona, entre el «Català S. C.», de Barcelona i el «Tarragona F. C.». En el primer temps el Tarragona s'apuntà dos goals a cero del team Barcelonès, més reaccionats aquests en la segona logran tres goals per dos més que conseguí el team Tarragoní, terminant així el partit amb la victoria per aquests últims de quatre goals a tres, quin team estava compost d'En Mercadé A. Martín, Weber, Marcet, Llop, Mercadé J. Magarolas, Godall, Cardonas F. i J. i Abelló. El team del Català, l'integraban en Peris L, Brú, Pastor, Vela, Prats, Pedret, Morrís; Artigas; Puyané, Peris A. i Fisher. Els millors d'aquestos foren els germans Peris, Brú, Prats, Puyané i Fisher. Del «Tarragona» els que més agradaren foren Martín i Weber en la defensa, Marcet en la línea de mitjos i Abelló amb els dos Cardonas en la línea delantera.

Terminat el partit el «Tarragona F. C.» obsequià en el mateix camp de sports, al team Barcelonés amb un champany d'honor, regresant els jugadors del team Català en lo tren de la nit a Barcelona.

Els successos

Mort pel tren.—El tren número 207 de la Companyía de M. Z. A. procedent de Moncada, alcançà aquest matí en el kilòmetre 112 a Josep Ferrer Zaragoza, de 62 anys, domiciliat en el carrer de Pere IV, número 340 deixànt-lo mort a l'acte.

El jutjat de guarda estigué en el lloc del succés instruint diligencies.

Accident del treball.—En el dispensari del Poble Nou fou aussiliat Ramón Folch Gil, de 13 anys, el qual se produí una ferida amb fractura del dit anular esquerra, amb una màquina de trinxar carn, treballant en el carrer de Mariàn Aguiló, número 57.

—HULES I PLUMERS els millors i més econòmics, ANTIGA CASA Juan R. ROVIRA
16, FERNANDO, 16, prop a la RAMBLA

NOTICIES

▲ En l'última reunió celebrada per la Comissió organitzadora del Congrés Català de l'Habitació Popular, baix la presidencia de don Manuel Vega i March i amb assistencia de tots els senyors que formen part de la mateixa, s'acordà, en vista de la premura del temps i de la amplitut que va prenent, aplaçar la seva celebració fixada en principi per a la primera quinzena del pròxim mes de juny, fins el pròxim Octubre, díes 21, 22, 23, 24 i 25.

Per altre part atenent a moltes adhesions i valiosíssims oferiments que s'han rebut d'algunes poblacions balears, s'ha convingut en que sigui nomenat «Congrés Catalano-balear de la Habitación Popular».

▲ L'Academia de Jurisprudencia i Llegislació en la sessió que celebrarà el divendres de la present setmana, día 29, procedirà a la renovació de càrrecs, debent en aquest curs elegir-se els de president, vis-president primer, bibliotecari, tresorer i secretaris primer i segón.

▲ Durant l'última setmana la Caixa de Pensions per la Vellesa i d'Estalvis ha rebut per imposicions la quantitat de 191,934 pesetes i ha pagat per reintegros d'estalvi i per plaços mensuals de pensió 191,873 pesseles, havent obert 119 llibretes noves.

▲ El número índex de preus de subsistencies al detall a Barcelona, segóns càlculs de la secció d'Estadística del Museu Social, resulta ésser pel finit mes d'abril 97'7.

Per a els mesos anteriors del present any els nombres índexs foren: Gener 101'5; febrer 100; març 99'3.

▲ El conegut pedagog don Joan Bardina donarà avui dijous, a dos quarts de vuit de la tarda, una conferencia sobre nigiene a les deixebles de les classes d'adultes de l'Escola nacional graduada del carrer del Pí, núm. 1, desarrotllant el tema: «La respiració».

—Les botelles de l'aigua mineral natural
VICHY CATALAN
porten tots els distintius amb el nom de la Societat Anónima Vichy Català.

▲ Pels díes 31 del corrent i 1 i 2 de juny, la joliua població de Moncada prepara grans festes amb motiu de la festa major, havent sigut contractada l'orquestra «La Moderna Artística», d'aquesta capital, per a efectuar els concerts, funció de teatre, serenades i balls en un magnific envelat.

▲ Organitzada per la Societat de Geografía Comercial, avui dijous, 28, a les 9 i mitja en punt de la nit desarrollarà en el Saló d'actes del Foment del Treball Nacional (Plaça de Santa Anna, 4) sa anunciada conferencia sobre «Algunos trabajos de las Misiones Jesuitas en la Cartografía Colonial española», el Rdo. P. don Miguel Barquero S. J.

—En la subasta verificada abans de ahir fou adjudicat pel Ministeri de Marina a la Societat Anònima «Dipòsit Flotant de Carbons de Barcelona», el suministre de carbons per a l'Esquadra en els ports de Càdiz i Ferrol pel present bienl.

▲ Avui dijous, a les nou i mitja de la nit, se continuarà en l'Ateneu Enciclopèdic Popular (Carme, 30) les lectures comentades de l'obra «Progréso y Miseria» d'Henry George, discutint-se el capitol «Injusticia de la propiedad privada de la tierra».

L'acte serà públic, poguent fer us de la paraula els concorrents que ho desitjin.

▲ Se'ns diu que l'important Banc Espanyol del Rio de la Plata, ha llogat els locals magatzems d'El Globo per a instal-lar-hi les seves oficines.

▲ Ha regressat de l'excursió per l'estranger el doctor Gallart i Monés.

Informació de fora

(Per elègraf, telèfon i correu)

ESPANYA

Madrid, 27 de 9 mati a 12 nit

La "Gaceta,,

«La Gaceta» publica:

Decrets de Gracia i Justicia, Guerra i Governació ahir tramesos.

Disposant es prorrogui el plaç senyalat per a la presentació de les sol·licituts a que's refereix l'article 21 de la llei de cases barates i convocant a concurs per a la distribució del segón 50 per 100 de la quantitat consignada en els presupostos de l'Estat per aquest servei. Se prorroga el plaç fins el dia 24 de juny.

Disposant que des del mes de juliol pròxim als peons camíners se'ls consideri com als demés funcionaris públics per a cobrar els seus havers en jornals diaris.

Anunciant la provisió mitjansant exament de cent places d'aspirants sense sou del còs de seguretat en les provincies on hi hagi vagants, a excepció de Madrid i Barcelona.

Anunciant que directament per l'Administració es pagarà als acreedors per expropiacions les quantitats que se'ls ha d'abonar.

De Gijón

Gijón. — Després d'esmorzar la infanta donya Pau ha passeiat per la població, marxant a Oviedo per anar a Covadonga.

Procedent de la Havana ha arribat el trasatlàntic francès «Espagne», qui ha desembarcat aquí 226 viatgers asturians, marxant cap a Santander amb altres 200 passatgers.

D'un naufragi

Càdiç. — La goleta anglesa «Libonia», que va naufragar a Punta Candor, al S. E. de Chipiona, davant de Càdiç, desplaça 191 tonelades.

Procedía de Cardiff amb carregament de carbó.

S'ha perdut totalment.

El vapor del pràctic, «Mercedes», ha portat a Càdiç al capità al pilot i cinc tripulants, salvant robes, utensilis i efectes de l'embarcació.

El tractat amb Italia

El projecte de tractat de comerç amb Italia ha sigut aprovat pel Consell d'Estat per 6 vots contra 4.

El senyor Dávila l'ha combatut per considerar-lo perjudicial per a l'industria espanyola.

Notaris

Han sigut nomenats notaris: de Mataró, don Rafel Guellort, i de Gandesa don Josep Cisquer.

El plet marítim de Bilbao

Bilbao. — El president de l'Associació de capitans ha rebut un telegrama de les dónes dels marins residents a Muntaba, felicitant-lo i pregant-li que insistexi en sa petició.

Afegeixen que els seus marits, fills i germans continuaràn a casa fins que se'ls dongui una altra ordre.

També ha rebut telegrames de El Anchove i Bermeo dient-li que els marins allí residents segueixen ferms i units.

Avui es reunirà la directiva de la Cambra de Comerç per a tractar de la demissió del seu president.

De Cardiff ha sortit cap a Algeria el vapor «Mar Negro», portant de capità al propi armador, don Francisco Aldecoa, i de primer maquinista l'inspector de la companyía.

Vaguistes i esquirols

Els fusters de un taller del carrer de Quintana que's declararen en vaga, varen agredir ahir, a la sortida del treball, a dos esquirols causant-los ferides.

La policía hi hagué de intervenir, detenint a tres vagistes.

Oposicions al cos de Correus

El ministre de la Governació ha sotmès a la firma del rei un decret convocant a oposicions per a cobrir 783 places del cós de Correus.

Les oposicions es celebraràn el mes de setembre i hi ha temps per a presentar la documentació fins a darrers de juny.

Plet interessant

En la Sala primera del Suprem s'ha celebrat avui la visita d'un recurs que ha despertat interès per l'assumpte i per la trascendencia del fallo que's dicti en tots els paissos que conserven llegislació civil foral.

Es tracta de la herencia d'un català mort «ab intestato» sense descendents llegítims que's transfirí a la germana i nebots, declarats hereus «ab intestato».

L'herencia fou després reclamada per una filla natural del difunt, a la que fou adjudicada, per sentencia del jutjat de l'Universitat de Barcelona, sentant la doctrina de que la successió havía de regular-se pel Codi Civil i no pel Dret Romà i la llei de 1835, a pesar de la regionalitat catalana de tots els interessats.

La Sala segona de l'Audiencia de Barcelona revocà la sentencia del jutjat, confirmant el dret a la herencia per part dels col·laterals que havien sigut declarats hereus «ab intestato» i aplicant en sa conseqüencia el règi civil foral.

Ha sostingut el recurs contra el fallo de l'Audiencia don Lluis Aldecoa, fill del president del Suprem, impugnant-lo don Francisco Albó.

Parla En Dato

El president del Consell, després de despatxar amb el rei, s'ha dirigit a la presidencia, on ha rebut als periodistes.

Aquests li han preguntat si fá molt temps que el general Burguete tenía presentada la demissió.

El senyor Dato ha contestat afirmativament, afegint que feia algun temps que el general Burguete estava malalt.

Un periodista ha indicat al president la extranyessa que ha produit que el ministre de la Guerra hagués anat anit al Palau a firmar varis decrets essent així que avui era día de firma.

El senyor Dato ha contestat que no sabía si anit havía anat el senyor Echagüe al Palau, però que a ning li devía estranyar aquest cert perquè als nomenaments relacionats amb l'exèrcit d'Africa sempre se'ls dona preferencia.

Ha anunciat el senyor Dato que demà, a dos quarts de nou de la nit, es celebrarà en el ministeri d'Estat un banquet en honor del Cós diplomàtic.

Aquesta nit hi haurà festa en el domicili de la marquesa de Hoyos, a la que assistiràn els reis.

Fent comentaris respecte a la sessió d'ahir en el Congrés deia el senyor Dato que no s'esplicava com es va produir l'avalot.

—Crec — deia — que el senyor Iglesias s'havía compromés en els mitings i en la Casa del Poble a llensar una bomba en el Congrés.

Un periodista ha dit:

—Però si les manifestacions del senyor Iglesias no eren noves!; altres oradors s'havien expressat en termes iguals:

—Però ho feren atribuint-ho a una llegenda i amb noms i salvetats; el senyor Iglesias ho va afirmar rodonament, com si li constés, i això no podía jo deixar de negar-ho.

Tampoc podía deixar sense imposar el degut correctiu les paraules d'En Pau Iglesias relatives a la situació dels soldats d'Africa; era impossible deixar passar una nit baix l'efecte que produlisin aquestes paraules.

Lo que vaig dir no era per a ofendre a ningú, i l'escandol es va produir sens dubte perquè en el primer moment es comprengueren mal les seves paraules.

Al parlar d'indignitats varen creure molts diputats republicans que anaven dirigides a ells les meves paraules i això originà la protesta.

He de fer constar que jo aplicava aquestes paraules a les asseveracions d'En Pau Iglesias.

Impressions parlamentaries

A primera hora de la tarde en el Congrés regnava bastante animació.

El senyor Gonzàlez Besada conferenciá amb els senyors Dato i Sánchez Guerra.

El president de la Cambra parlà després amb els periodistes sobre l'incident ocorregut ahir en la tribuna de la premsa. Els periodistes estaven molestats per l'ordre que prohibía l'entrada a la tribuna als que fan informació en el saló de conferencies.

Enterat el senyor Gonzàlez esada de els propòsits que tenien els periodistes de retirar-se del Congrés, es llamentà de que a la tribuna es promoguessin escàndols intervenint els periodistes en els debats amb vèus.

Els periodistes protestaren de que se'ls atribuís tal cosa i digueren que els que escandalitzan no son els periodistes, sinó persones agenes a la professió, a qui es deixa entrar allí indegudament.

Allavors, el senyor Gonzàlez Besada, carinyosíssim, manifestà que estava disposat en tot moment a facilitar en tot moment, la tasca de la premsa i que revocava l'ordre.

Els ujiers de la Cambra no s'enteraren d'aquesta conferencia i donà ocasió a l'incident de que donem compte en la ressenya de la sessió.

Als voltants del Congrés s notavá la prsencia de molts mauristes i socialistes.

La policía, en previssió de que ocorregués un incident entre ells a la sortida de la Cambra del senyor Maura o de En Pau Iglesias, prengué precaucions.

La setmana parlamentaria

A proposta del senyor Cambó, s'han reunit els quefes de les minories, amb el president del Congrés, per a conèixer una moció del «leader» regionalista molt interessant.

Proposa el senyor Cambó que s'estableixi la setmana parlamentaria, és a dir, que la Cambra no celebri sessió més que quatre díes setmanals, vagant els altres tres.

Els quefes de les minories han trobat encertada la moció del senyor Cambó i s'han reservat consultar amb els séus amics per a prestar la seva conformitat.

El senyor Lerroux proposà que les sessions fossin de cinc hores en els díes restants de la setmana a fi d'aprofitar la el temps i compensar la falta de sessions els dilluns i dissabtes.

S'accordà facilitar una nota oficiosa amb els acords, però després no's facilità.

Quant els accords siguin ferms el president els posarà en coneixement de la Cambra per a que'ls aprovi i comencin a regir.

SENAT

S'obre la sessió a les 3'45 baix la presidencia del general Azcárraga.

En els escons, escàs nombre de senadors

El banc blau l'ocupen els ministres de Foment i Instrucció pública.

Les tribunes públiques estàn desertes.

Es llegeix i aprova l'acta de la sessió anterior.

Precs i preguntes. — El senyor TORMO formula varis precs, entre ells un relatiu a l'aplicació de les matrícules d'honor de les assignatures del darrer anys de carrera, les quals diuen que no tenen cap objecte perquè no son aplicables a cap altra assignatura.

Demana que a la carrera de Notariat s'agregui l'assignatura de Paleografía.

També demana que's suprimeixin els aussiliars de les distintes Facultats, substituint-los per ajudants nomenats pel mateix professor.

El ministre de INSTRUCCIO PUBLICA diu que estudiará totes les peticions.

El senyor ELIAS DE MOLINS protesta de que a França es declarin alcohòlics els vins d'Espanya d'alta graduació, amb lo que's pcosen a traves a l'importació de nostres vins.

El ministre de FOMENT contesta que el Govern s'ocupa de l'assumpte.

La Cambra està plenissima de senadors

El PRESIDENT proposa que's sospenguin els precs i preguntes per a votar els projectes.

Es posen a votació i, contra lo que s'esperava el senyor Allendesalazar no demana que la votació sigui nominal, lo qual ocasiona forts rumors de desaprovació.

S'aproven en votació definitiva els projectes de llei suprimint les redencions a metàlic a l'Armada; concedint 500.000 pesseles per al Congrés postal; eximint d'impost el marquesat de Moret; regulant les condicions d'embarc dels capitans i tinents de navili.

Al terminar la votació, el senyor LOPEZ MORA crida: El Senat felicita a l'autor de la broma de la votació.

Se renusen els precs i preguntes.

El comte de TORRES-CABRERA fá un prec relacionat amb els llibres de text en les Academias militars.

El ministre de FOMENT li contesta breument.

S'aixeca la sessió.

CONGRES

S'obre la sessió a les 3, baix la presidencia del senyor Gonzàlez Besada.

S'aprova l'acta de la sessió anterior.

Al banc blau hi hà els ministres de Governació i Gracia i Justicia.

Les tribunes atapaides. Als escons, molta concorrencia. Als voltants del Congrés, molta gent i gran luxe de precaucions.

Precs i preguntes.— El senyor TORRES BELENO defensa a l'Ajuntament de La Línia dels carrecs que l'altre día li va dirigir el senyor Sánchez Robledo amb motiu de la tramitació d'un expedient.

El ministre de la GOVERNACIO fa avinent que aquest expedient encara no està resolt, per lo que refusa entrar en un debat que seria irregular.

El senyor LOPO s'ocupa d'asumptes electorals del seu districte.

El senyor ALCALA ZAMORA s'ocupa d'asumptes electorals del Ferrol i demana l'expedient relatiu a una concesió feta a favor d'un personatge conservador molt influient, sobre elevació d'aigua del riu Guadalfeo, a la provincia de Granada.

Denuncia que un diputat provincial de Jaén ha sigut nomenat governador i ara torna al seu lloc de diputat provincial.

El senyor ALVAREZ VALDES demana un expedient que el ministre de la Governació ofereix portar.

El senyor SANTA CRUZ dirigeix un prec al ministre de Gracia i justicia referent a assumptes judicials de la provincia de Castelló.

El ministre de la GOVERNACIO puja a la tribuna de secretaris i llegeix un projecte de llei.

Els senyors NOUGUES, ALONSO BAYON I MINGLANILLA formulen precs de escàs interès.

El senyor GARRIGA I MASSO parla de lo ocorregut en un poble del districte d'Arenys de Mar, on no s'han convocat eleccións municipals, no obstant haver-ho demanat al governador de Barcelona varis diputats a Corts que el visitaren amb aquest objecte.

Els murmullis i converses dels diputats impideixen entendre les paraules del senyor Garriga, així com la resposta que li dona el ministre de la Governació.

El senyor MOROTE fa un prec relatiu a les eleccions municipals a Badajoz.

El ministre de la GOBERNACIO li contesta satisfactoriament.

El senyor BARBER defensa l'administració municipal de Barco de Baldeorras, que fou censurada fa díes pel senyor Sánchez Robledo.

(El senyor Gonzàlez Besada torna a ocupar la presidencia).

El senyor GINER DE LOS RIOS censura la conducta del governador de Málaga perquè apoia el caciquisme de la casa Larios.

(Les tribunes estàn plenissimes i els escons s'omplen de diputats. S'espera amb interès el debat polític. Entra al saló el senyor Maura).

El ministre de la GOVERNACIO defensa al gobernador de Málaga, dels atacs del senyor Giner de los Ríos.

Jura el càrrec un diputat.

S'entra en l'ordre del día i es renusa el debat sobre l'esmena de don Gabriel Maura al dictàmen del Missatje de la Corona.

El senyor IGLESIAS (don Pau) renusa son discurs d'ahir i diu. Vaig a començar per protestar de les darreres paraules d'ahir del senyor Dato, calificants d'indignitats del carrer, els arguments que vaig fer respecte al poder personal.

Tots aquests juicis els he recollit jo de polítics, inclús conservadors.

Creia i crec que tot quant he dit es veritat i ademés no he faltat a cap classe de honor, perquè lo que jo he promès a l'entrar a l'exercici del càrrec de diputat ah sigut amb les reserves que coneix S. S..

Altres oradors han parlat aquí del rei. Jo he parlat en el meu llenguatge, puix sabut es uqe no maneixo el lèxic parlamentari.

Un DIPUTAT diu al senyor Iglesias que no treballa.

El senyor IGLESIAS indignadíssim contesta que treballa molt més que quan estav aen taller i el diputat que m'ha interromput. — diu, — si ho ignora es un imprudent i si no ho ignora, es un injust. (Molt bé en els republicans).

Jo. está clà que treballo per la revolució però això de combatre la campanya del Marroc es perquè la creiem danyosa.

Jo sostinc que he tingut cartes en les mans lamentant el tracte que es dona als soldats al Marroc. Lo que jo no farè mai ser àdonar noms per a que's castigui a ningú.

Insisteix en que es exacte lo dels mals tractes i la fam dels soldats.

Parla d'un sargent que ja ha mort i que era fill d'un coronell, fou apallissat.

Si ho fou un sargent — diu — més ho seràn els soldats.

El senyor Bejerano ha escrit en «El Liberal que els soldats estàn allà molt malatesos i que sofreixen moltes malalties.

Entén que als moros els alenta més veure com es perden creuers de la forma com s'han perdut i el estat de nostre exercit, que les paraules que se pronuncieu en la Cambra contra la guerra.

I ara—diu—vaig a enraonar de les recompenses, de lo que je es varen ocupar don Melquíades Alvarez i el senyor Cambó sense que'l Govern hagi contestat rés.

Censura que'ls cosos militars aumentin cada día més i que aquest augmen sigui per el cap.

A Espanya hi han dos ejércits: un que vol recompenses i un altre que no les vol.

En altresc pobles amb guerres mes vives s'han donat menos recompenses. A França els ascensos tardan a concedir-se més que aquí. Además se parla també de que hi ha favor.

Per cert que nosaltres no partem per esperit de partit contra el ejército. Altres oradors que són dinàstics han parlat no sols en contra de les recompenses, sinó de que no deu predominar a Marruecos l'element militar.

o que no's pot dir, senyor Dato, es lo que diu S. S. l'altre tarde de que tenía que procedir d'acord amb els generals que estàn al Marroc.

El senyor Dato: Si no fos així, no estarien allí.

El senyor IGLESIAS: O yo no entenc rès o això es gravissim.

El senyor DATO: Lo que he dit es que si els generals no estiguesin d'acor amb el Govern, no estarien allí.

El senyor IGLESIAS i altres diputats republicans: Això es lo que ha dit avans.

Ja enraonaré després—segueix dient el senyor Iglesias—d'això d'«El Telegrama del Rif».

I qué es lo ue diu «El Telegrama del Rif» dirigit a un capità d'artilleria?

Doncs apart d'enfemismes, diu que no acatarà el poder civil.

El senyor DATO: Això no ho diu cap oficial de l'ejercit.

El senyor AMADO: Diuen que acataràn àel poder civil.

El senyor IGLESIAS: ¡Ja ho crec! No anaben a dir en sec que no acatarien el poder civil.

El senyor SORIANO. Aquí està el diari.

El senyor IGLESIAS: Hi ha que llegir entre línies i entendre aquest article doncs aquí no ens mamem el dit.

Sí aquest article te l'intenció que jo crec, s'equivoquen els ue l'escriuen i els que la deixan passar.

L'ejèrcit no el constitueixen generals i coronells, sinò també els soldats, i si el cap se indisciplina, nosaltres tenim dret a dir a els soldats que no secundin la campanya. (Forts rumors i protestes.)

Per a aquesis elements que s'indisciplinen, la llei de jurisdiccions es un escut; per a nosaltres es un graller.

Si aquesta indisciplina prevaleig, nosaltres direm als soldats: No anèu a la guerra. (Fortes protestes de la majoría).

Termina dient que els socialistes continuaràn la campanya contra la guerra a favor de la retirada del Marroc, i tifegeix.

Si no accedíu a la proposta del senyor Rodés trucarèu molts cops a la porta de la revolució. (Fortes protestes a la mojuria i contraprotesta en els republicans.)

El ministre de la guerra li contesta.

Comença lent un calurós elogi de l'exèrcit espanyol i de la disciplina que aquest ha tingut sempre.

Parla de que en temps de la República els republicans regalaven els seus destins i ara censuren que als soldats i oficials se els recompensi, quan es bateixen heròicament. (Grans aplaudiments en la majoría).

L'estat sanitari de l'exèrcit es excel·lent. L'enfermería es sols un cinc per cent. Els soldats estàn molt atessos i assistits.

Jo diré a S. S. que ni S. S, ni totsels seus obrers tenen més carinyo als soldats que el que'ls hi tinc jo. (Forts, nodrits perllongats aplaudiments).

El senyor IGLESIAS rectifica molt breument, sense fer cap nou càrrec.

El senyor SENANTE intervé. Al comenarç a parlar se produeix alguna confusió a la Cambra. Molts diputats surten precipitadament del Saló impedint que se sentil a veu de l'orador.

L'origen de la desbandada el motivà la agressió de que ha sigut objecte al senyor Soriano als passadiços de lo qual donem compte després de la sessió.

La Cambra ha quedat menys que deserta.

El senyor SENANTE diu que deu continuar la guerra fins a complir els compromisos internacionals.

L'home veu que está predicant en desert i demana que se li reservi l'us de la paraula, per a demà.

Accedeix el president, sospenent el debat i aixecant la sessió a les set.

ESTRANGER

Italia

Catania.—El terratrèmol que s'ha sentit avui a Zafferana i Viagrande solament ha fet caure algunes parets ressentides per anteriors terratrèmols, no ocasionant cap víctima.

Roma. — A la Cambra, el senyor San Giuliano, parlant de la qüestió de Albania, ha dit que Italia i Austria segueixen plenament d'acord per a la consolidació de l'Estat albanès i l'autoritat del príncep. Els dos governs no tenen cap propòsit d'immiscuir-se en els afers interiors d'Albania. La política italiana està exempta d'ambicions territorials, únicament es proposa consolidar l'independencia i el desenrotllo econòmic d'Albania.

Ha acabat el ministre de Negocis estrangers dient que Italia mantindrà fermament inalterablement, la seva posició a l'Adriàtic.

—El Papa ha fet la solemnial entrega de la birreta als nous cardenals.

A la cerimonia hi ha assistit el cardenal secretari d'Estat del Vaticà, monsenyor Merry del Val.

El Papa ha pronunciat un breu discurs exposant la necessitat de mantenir l'integritat i la puresa del sagrat dipòsit de la iglesia i de reaccionar contra la tendencia a conciliar la fè amb l'esperit modern.

Darrera hora

Madrid, 28 de 1 a 3 matinada

Insolencia maurista

Un fill d'En Maura agredeix al Congrés a En Roderic Soriano

Al ressenyar la sessió del Congrés, hem avançat l'agressió de que fou objecte el diputat conjuncionista per Madrid, En Roderic Soriano, per part d'un dels fills d'En Maura. Aquest acte motivà de fet la suspensió de la sessió, com pot haver observat el lector per la forma que aquèlla acabà.

En Roderic Soriano s'estava en els passadiços acompanyat de l'escriptor don Lluis de Tapia, conversant amiliarment amb dos diputats, quan se li acostà el jove Antoni Maura i Gamazo pregant-li que l'escoltés, que li havía de dir dugues paraules,

El senyor Soriano s'apartà del grupu uns passos, i tot d'un cop, sense saber a que venía, els séus acompanyants els sorprengué la sobtada agressió del jove Antoni contra el diputat conjuncionista. Aquèst va rebre dos cops al cap. El primer li abunyagà el berret, i l'altre li causà entre cella i ull esquerd una contussió. El cop va produir també una abundant hemorragia al nas, de la que rajava molta sang. Això va fer que de primer moment se cregués que la ferida tenía gran importancia, per l'efecte que produía l'agredit, tacat de sang el séu trajo, camisa, etc.

L'agressor fou detingut tot seguit i conduit al despatx de secretaris.

El senyor Soriano fou aussiliat pels séus amics al despatx del president de la Cambra essent visitat per tots els diputats, o la major part que's trobaven en el Congrés.

L'origen del fet sembla que és el següent. Abans d'ahir després de la sessió tumultuosa del Congrés, el noi d'En Maura anà a trovar al senyor Soriano, interpel·lant-lo d'aquesta manera

«M'han dit que vostè senyor Soriano, ha dit covart al méu pare. Això vostè sap que no és cert. Jo li demano que demà rectifiqui aquesta afirmació. De aquest prec méu, ningú n'ha de saber rès absolutament. Esperaré fins demà amb tota confiança, lo que vostè faci, i si no rectifica com jo desitjo me reservo procedir com dèc, com a fill del ofès».

Se diu que'l senyor Soriano oferí al seu interpelant explicar l'alcanç de la seva imputació

Al començar ahir la sessió del Congrés el noi d'En Maura prengué seient en una de les tribunes del públic per a seguir el desenrotllo de la sessió i esperar la rectificació del senyor Soriano.

Al veure que havía passat el periode de precs i preguntes i s'havía ja entrat en l'ordre del día, cregué que'l senyor Soriano s'havía mofat d'ell i deixava incomplert el seu oferiment.

Allavors va baixar als passadiços i buscà al senyor Soriano al que cridà apart en la forma que hem dit i li dirigí les següents paraules:

«Senyor Soriano: Ja sap V. lo que'm deu. Com que no m'ha pagat com je esperava, vinc a cobrar-ho» I descarregà sobre'l diputat conjuncionista dos cops de puny.

Tot seguit gran nombre de diputats i periodistes rodejaren al senyor Soriano, prodigant-li els seus auxilies. La noticia de l'agressió va correr com un llamp per tota la Cambra i el saló de sessions en un moment quedà desert, puix els diputats corregueren a enterar-se de lo succeit.

La contusió causada al senyor Soriano, des de el primer moment es va veurer que no tenía cap importancia, sinó lo que té moral d'esser agredit un diputat dintre de la Cambra i en les circunstancies en que el eft ocorregué.

Lo que diu l'agressor.-Intervenen En Dato i En Besada.-El noi d'En Maura dona explicacions a En Soriano.-La conjunció disgustada

En el despatx de secretaris on com hem dit fou conduit l'Antoni Maura i Gamazo, l'interrog àsobre lo succeit el president del Consell, dient-li:

—Però que ha fet V.?

—Ja ho veu, don Eduard. No crec que'l Congrés sigui el lloc apropiat per a procedir com he fet; però al veure que'l senyor Soriano deixava les coses tal com estaven, les sangs m'han pujat al cap i en realitat no sabia lo que'm feia.

Després l'interrogà el senyor Gonzlez Besada i al contar-li el jove Antoni Maura, el procés del fet, aquell digué:

—Crec que ha sofert una llamentable equivocació.

El senyor Soriano — afegí En Besada — tenia demanada la paraula per á la sessió d'avui, però, com que jo no li havía concedit, encare, com a altres diputats esperant fer-ho cap al final, resultà que ara és V. el que deu donar-li explicacions, ja que fins que la sessió hagués acabat no podía donar per incomplert l'oferiment.

El noi d'En Maura s'oferí a donar les explicacions que'l president de la Cambra cregués convenients. Allavors escrigué una carta a En Soriano demanant-li perdó per lo succeit.

En Soriano li contestà amb una altra carta donant-se per satisfet amb l'explicacions donades però reservant-se aclarir l'origen de lo ocorregut quan ho cregui convenient.

Els diputats conjuncionistes no estàn satisfets per la resolució que s'ha donat a aquest assumpte.

El senyorS alvatella ens digué que avui reunirà a la minoría conjuncionista per a tractar d'aquest eft i adoptar els acords que's creguin necessaris.

A la sortida del Congrés.-Manifestacions tumultuoses.-Càrregues de la policía.-Ferits i detencions

A la sortida del Congrés se produiren manifestacions tumultuoses.

Al sortir En Maura un grupu de mauristes ha cridat «Maura, sí!» crits que han sigut contestats, per un altre grupo nombrós d'obrerrs, dient: «Maura, no!»

La policía donà varies càrregues, perseguint als manifestants pels carrers de Floridablanca, Carrera de Sant Geroni i Fernanflor. Aquells se referen i tornaren cap al Congrés en el moment que sortía de la Cambra En Pau Iglesias, tributant-li una sorollosa ovació. Durant aquèsta no se sentía rès més que'l crit de «Maura, no!».

Uns quants mauristes, barrejats entre el grupo, s'atreviren a cridar «Maura, sí!» essent apunyagats pels republicans socialistes. Allavors els mauristes tregueren els séus revòlvers i arredosats a la pared, d'espatlles al carrer, amenaçaren amb fer fòc. Intervingué la policía novament posant als contendents en dispersió.

Les manifestacions de simpatía se reproduiren al sortir En Soriano. Un grupu de mauristes s'encarà amb els republicans, cridant «Maura sí. Morin els ferreristes». Se produí allavors enorme confussió, acometent-se uns i altres.

La col·lició resultàba perillosa i la policía previs dos tocs d'atenció ya donar una forta càrrega, conseguint allunyar als manifestants per la Carrera de Sant Geroni i continuan els amotinats acometense violentment.

La guarda de seguretat montada repartí forts cops de sabre de plà, resultant de les càrregues molts ferits i contusos, tots lleus, que foren aussiliats a les farmacies i a les cases de socorsos pròximes.

Alguns diputats que sortíen de la Cambra també han rebut. L'Ortega i Gasset, era dels que més se queixava de la brutalitat de la policía.

S'han practicat 8 detencions.

Durant la darrera càrrega a un subjecte anomenat Victori Albalate li sobrevingué un atac per l'impressió dels successos, morint a l'ingressar a la casa de socorsos. Patía d'una engina de pit.

A dos quarts de nou va quedar restablerta la normalitat pels encontorns del Congrés.

Els detinguts foren llibertats cap a mitja nit.

Consell de ministres

Els ministres se reuniren en Consell al Congrés després de la sessió.

No facilitaren nota oficiosa, manifestant que s'havía despatxat expedients de Guerra, Instrucció, Governació i Estat.

Además, combiaren impressions sobre els incidents de la tarde.

DIVERSIONS PUBLIQUES

Teatres

Gran Teatre del Liceu

Concerts «Schola Orpheónica» Avui dijous, tercer i darrer d'abonament. Festival Beethoven. Audició integra de la «Missa Solemnis». Direcció: Artur Marcet. Solistes, Chor, Orgue i orquestra.—210 executants. A dos quarts de deu en punt. Se despatxa a Comptaduria.

TEATRE CATALA ROMEA

Avui, a un quart de deu, popular: «Aben-Humeya». Butaca amb entrada 2 pessetes. Dissabte i diumenge, tarde: «En el seno de la muerte». Dilluns comiat de la Companyía i benefici de Lola Velàzquez.

Teatre Tívoli

De pas per Barcelona, 2 úniques vetllades valencianes, 2. Dos matinés, tots preus baratíssims, per la companyía del senyor Tena, composta de valiosos elements, entre aquests les hermoses tiples valencianes Pepita Ibarra, Salut Amorós i Pilar Ripollés. Gran debut, Avui dijous, grandiós matiné a dos quarts de sis. Primer «Fora baix». Segón «Les barraques» amb tot l'aparell. Preus: Butaca amb entrada 1 pta. Circular i devanteres o'50. Entrada general o'26. Nit a dos quarts de deu, vetllada valenciana. Primer La comedia en dos actes «Mil duros i tartaneta». Segòn «Les barraques». Tercer «Les viudes de la placeta». Butaca 1'74. Circulars i devanteres 1 pta. Entrada general o'43. Divendres darrera funció de la companyía valenciana.

Teatre de Novitats

Companyía dramática espanyola

Marguerida Xirgu

Avui dijous, nit a un quart de deu, primera de les dues úniques representacions. Estrena de la comedia dramàtica en tres actes d'En Dario Niccodemi, traduida per E. Gómez Carrillo

L'Aigrette

Demà segona i darrera representació de Xirgu: «Camino adelante» i «Salomé». Se despatxa a Comptaduría.

Teatre de Novitats

Companyía del Teatre de la Comedia de Madrid. Dissabte 30 maig, inauguració de la temporada. Funció dedicada al Centre Madrileny de Barcelona. Estrena de la joguina en 3 actes d'En Pierre Weber, arranjament a l'espanyol pels senyors Paso i Abati

EL ORGULLO DE ALBACETE

de grandiós éxit a Madrid. Més de 150 representacions.

Se despatxa a Comptaduría. Continúa obert l'abonament a dies de Moda a l'Administració del Teatre.

Teatre Nou

Avui dijous tarde i nit grandiós benefici del chor de senyores. Tarde a un quart de cinc, programa preciós. Prime La joguina cómica en dos actes «La Faraona», presentada espléndidament. Segón Exit centenari «Ya está arriba el telón». Benefici nit, a un quart de deu, programa deliciós. Primer El tantes vegades applaudit «Sigue arriba el telón». Segón, 2 actes, «La Faraona». Demà divendres benefici dels porters i acomodadors.

Gran Teatre Espanyol

Dissabte, diumenge i dilluns, colossals programes per la companyía melodramàtica dirigida per August Barbosa. Fixeu-se en els cartells.

TEATRE CÓMIC

Avui dijous. Gran companyía de «Vaudeville». Nit a un quart de deu. Solemnitat teatral. Benefici de l'eminent àctriu

donya María Morera

Colossal programa. Primer El graciós «vaudeville» «Una senyora de món», tres actes. Segón La comedia de l'immortal Pitarra

LA DIDA

3 actes, creació de la beneficiada. Entrada i butaca 1'30. General o'30. Demà divendres estrena del «vaudeville», el rei dels éxits parisencs «Mai dònes!!» 700 representacions en el Gran Teatre Vaudeville de París, i sensacional debut de l'ex-tiple, record Barcelona, avui ideal cançonetista «coupletista» i transformista

Treseta Calvó

luxe, riquesa, elegancia, xic, art, estrella sens rival.

Saturn Parc

Importantíssim i elegant Centre d'atraccions amenitzat tarde i nit per la molt notable banda del regiment Vergara.

Entrada de passeig 10 céntims.

Avui dijous, tarde, atracció infantil: Dispars de focs japonesos amb dolços, joguines i sorpreses pels nens.

El 31 de maig debut del fenómen dels fenómens

L'enano «PAQUITO»

realitat de l'imverosímil, l'home més petit del món. Mideix 70 centímetres, pesa 9 kilos i tè 21 anys.

TURO PARK

Gran centre d'atraccions. Obert tots els dies des de les 10 del matí a les 7 de la nit.

Avui dijous 28 maig 1914

PUTXINEL-LIS

Sorteig de valiosos objectes

entre els nens concorrents a l'espectacle.

INTERMITJOS COMICS PER

dos parelles de clowns

Entrada de passeig 25 céntims.

Nota: La funció aristocrática de beneficencia anunciada pel dimarts pasat, s'ha sospés a causa del temps pel dissabte próxim.

Concerts

Palau de la Música Catalana

Dissabte 30 maig a dos quarts de deu, vespre, PRIMER CONCERT PER LA

Orquestra Simfónica DE MADRID

Director: E. Fernández Arbós

PROGRAMA

GLUCK, MOZART, HAYDN, BEETHOVEN, TURINA, STRAUS, DUKAS

Diumenge 31, nit: II concert per la

Orquestra Simfónica DE MADRID

Localitats: Magatzem de música, Casa Dotesio 1 i 3 Portal de l'Angel.

ALCAZAR Gran Cafè Concert. Restaurant de primer ordre. Sarçueles alegres Continuament Grans Debuts.

ROYAL CONCERT «MUSIO-HALL» Marquès del Duero, 105, davan Teatre Comtal. Grans Concerts tots els dies tarde i nit, per una important «Companyía de Varietés».

RECREO MUSIC-HALL *Marqués del Duero, 85* Grans debuts tots els dies tarde i nit, per una important COMPANYIA DE VARIETES.

Music-Hall LA BUENA SOMBRA Ginjol 3. Tots els dies tarde i nit GRAN CONCERT CELEBRITATS MUNDIALS ENTRADA LLIURE

MOULIN ROUGE.—MUSIO-HALL Concerts tots els dies tarde i nit per nombrosa Troupe de Varietès.

Cines

Grancine saló Doré

Avui dijous hermosíssim programa de pel-lícoles i

5 colossals atraccions, 5

Raoul i Marcel

excéntrics de primer ordre i saltadors notables. El gran

Calvetti

amb el seu goç «Thim». Aquest artista continúa obtenint aplaudiments de la distingid concorrencia que acudeix en aquest local pel seu fi i difícils treballs que presenta el seu goç «Thim» únic en el seu genre. Entusiasme sens igual del notabilíssim artista musical ventriloc i malabarista

¿Moreno...?

Exit de riure amb els xispeants ballarins excéntrics

Los Mingorances

Ovacions al notabilíssim duet cómic a transformació

Los Gari-Uset

Aviat pero molt aviat «Salud Ruiz» i «Los Villasiuls».

Varies

FRONTO COMTAL

Gran partit per a avui, tarde, a dos quarts de cinc.

ROJOS: Iriarte, Marcelino.
BLAUS: Echevarría, Egozcue.
Entrada 1'50 pessetes.

Nit a un quart d'onze. Gran partit extraordinari.

ROJOS: Escoriaza, Larrinaga, Latatu.
BLAUS: Gabriel. Erdoza major.
Entrada 2 pessetes.

Próximament grans partits a «remonte» per renomenats professionals.

Academia de Billar

GRAN CAFE DE NOVITATS.—Per reformès del local se sospenen les sessions d'aquesta Academia fins el proxim dissabte, dia 30. Per a dit dia, a les 3 de la tarde, gran partit a 3 bandes a 20 carambolas pels professors Adorjan i Pereira contra Manuel i Enric Sanchez.

Butlletí comercial

27 de maig 1914

BORSA DE BARCELONA

Cotisació oficial

	Oper	Diner	Paper
Londres, 90 dies vista		26'15	
— xec	24'15		26'35
Paris, xec			5'35
Madrid y plasses banca, a 8 d v.			0'30

Efectes públics

	Oper.	Diner	Paper
Deute Int. em. 1908 serie A	83'33		
— — — — B	82'50		
— — — — C	82'25		
— — — — D	80'75		
— — — — E	80'45		
— — — — F			
— — — — G.H.	82'50		
— — — dif. series.			
— Amortisable serie A	100'25		
— — — B	100'00		
— — — C	99'90		
— — — D	99'55		
— — — E	99'55		
— — — F			
— — dif. series.			
— — serie A			
— — — B			
— — — C			
— — — D			
— — — E			
— — dif. series			
Títuls Deute Mpal. 1903-4-5			
— — 1906 A B C	92 75	92'50	93'00
— — 1907		92'00	92'50
— — 1910			
— — 1912		91'50	92'00
— — Maig 1899 Ensxe.			
— — Abril 1907, Ensxe.			
— — Reforma 1905	90'62	90'50	90'75
— — Mun. de Sarrià		93'50	93'00
Emprèstit Diputació Prov.	98'75	98'50	99'00
Port de Melilla y Xafarines.			

Obligacions

	Oper	Din.	Paper
Nord d'Es., prior Barcelona	79'25	79'00	79'50
— Lleida, Reus, Tar.		75'00	75'50
— Villalba a Segovia.		88'00	88'50
— esp. Alm. Val. Tar	87 62	87'50	87'75
— Osca a Fr.ª, alt. lia.	87'75	87'50	87'75
Mins Sant Joan Abadeses		74'50	75'00
Tarragona a Barc. y Fransa	63'37	53'25	53'50
Madrid Sarag. Alic. serie A.		102'75	103'25
— — — B.	96'00	95'85	96'00
— — — C.		85'50	86'00
— — — D.	83 25	83 15	83'35
Madrid a Barcelona, directes			
— Reus a Roda.		49'25	49'75
Alm Val. y Tarrag. no adher.			
— adherides.	72'00	71'85	72'15
Med. Zam. Or. Vigo, em 1883		43'00	43'50
— — 1883		43'00	43'50
— — serie 3y H	71'75		
Astrias, Gal. y León, 1.ª serie			
— 2.ª hipo			
Valladolid a Med. de Rioseco			
Madrid, Cácer. Port. serie 1.ª	98'75	98'75	99'25
— — — 2.ª			
— — — 3.ª			
— totsels cent. impars.			
Basc-Asturià, 1.ª hipoteca			
— 2.ª —			
Cariñena a Saragossa			
Olot a Girona	80'00		
Ferrocarrils Andalusos		91'25	91'75
Companyía General Tramvies.		96'75	97'25
— An. Tr. Bar. Ens. G.		88'25	83'75
— Tr. Bar. S. A. y ed.			
— Barc. Elec.		83'00	83'50

Comp. Gen. Aigües Barc.			
— — —			
Comp. Gen. Tab. de Filipines.		99'00	99'50
— — preferents		92'00	92 50
Port de Barcelona, em. 1895.			
— — — 1905.			
— — Ciseul. 1909.			
— — — 1910.			
— — — 1911.			
— — — 1912.			
Port de Tarragona.			
Bnos pref.—Comp. reg. Ebre.	79 00	80'00	81'00
Societa Catalana Gas		94'35	94'65
Foment Obres y Construc.		80'50	81'00
Comp. Cotxes y Automóbils.		94'50	95'00
Siemens Schuckert, Ind. El. e.		96 85	97'25
Societat Valenciana Elec		98'50	99'00
Navegació y Industria.			
Societat Carbons de Berga		86'75	87'25
Energía Elèctrica de Catalunya		95'75	96'25

Accions

	Oper	QUEDA Diner	Paper
Banc de Barcelona			
Banc Prestamsy Descomptes.			
Catalana General de Crèdit			

BORSI Y CANVIS

Informació de la casa FILLS DE F. MAS SARDÀ Rambla del Mig 22.

Borsí del matí

	Obre	Tanca
Interior fi de mes	80'35	80'32
Alacants ídem	94'40	94'40
Nords ídem	93'90	94'00
Orenses ídem		21'85
Colonials, dem		67'85
Andalusos, ídem		
Cotons	N O.	
Catalanes		

Borsí de la tarde

Interior, fi de mes pròxim	80'41	80'47
Alacants, ídem	94'00	94'65
Nords, ídem	92'25	94'20
Orenses, ídem		21'80
Colonials ídem		66'10
Andalusos, ídem		
Banc Espanyol de l'Illa de Cuba		
Cotons	N O	
Catalanes		

Canvis de moneda

Alfons	4'90 p. 130
Isabels	7'90 —
Unses	5'00 —
Or de quatre duros	4'85 —
Or de un y dos duros	3'90 —
Dollars	7'90 —
Lliures esterlines	26'30 ptes.
Francs	5'00 p. 100
Marcs	128'00 —

Plaça de Barcelona

Mercats

Informació: CENTRO ALGODONERO DE BARCELONA

COTONS

LIVERPOOL 23 maig

	Anterior Tanca	Avui Obre	2.ª	3.ª	Tanca
Disponible	7'58			7'63	7'29
Abril-Maig	7'20				7'26
Maig-Juny	7'20	7'26	7'25	7'27	7'11
Juny-Juliol	7'03				7'16
Juliol-Agost	7'02	7'08	7'07	7'09	6'94
Agost-Setembre	6'89	6'94		6'95	6'78
Setembre-Octubre	6'67				6'67
Octubre-Novembre	6'58	6'64	6'63	6'66	6'63
Novembre Desembre	6 5'				6'57
Desembre-Janer	6'49				6'59
Janer-Febrer	6'49	6 5	6'54	6'50	6'55
Febrer-Mars	6'50				6'53
Mars-Abril	6'51				

ALEXANDRIA, 28 maig

	Ant.-Obre	Avui-Obre	Tanca
Juliol	9'24	9'29	9'28
Nbre	9'43	9'48	9'47

NOVA YORK, 26 maig

	Anterior Tanca	Avui Obre	2.ª	Tanca
Disponible	14'12			
Maig	13'08	13'67	13'00	13'00
Juliol	12'87	13'01	13'00	12'27
Agost	12'71	12'73	12 84	12'67
Setembre	12'48		12'75	12'35
Octubre	12'37	12'41		12'38
Desembre	12'43		12'42	12 25
Janer	12'29	12'33		12'33
Març	12'33		12'34	12'21
				12'35

NOVA-ORLEANS 26 maig

	Anterior Tanca	Avui a.	Tanca
Disponible	13 5/8		13'1/2
Maig	13'46	13'40	13'40
Juliol	13'29	13'36	13'36
Agost	13'10	13'14	13'14
Octubre	12'37	12'42	12'24
Desembre	12'38		12'23
Gener	12'58	N.	12'25

Arribades als ports dels Estats-Units 4 dies, 15,000 bales, contra 17,000 de l'any anterior.

CAFES Y SUCRES

Informació de la casa SALLA GAISSERT Y C.ª, carrer Princesa 48.

HAVRE, 26 maig

(Café good Average)

	Obre	Tanca
Maig	59'25	59'26
Juliol	59'50	59'30
Setembre	60'00	59'30
Desembre	60'75	60'00
Març	61'25	60'75
		61'25

Sostingut.

NOVA-YORK, Dia 26 maig

Café (Tipu núm. 7)

	Obre	Tanca
Maig		8'52
Juliol		8'64
Setembre		8'84
Desembre		8'97

PARIS, 26 maig

	Obre	Tanca
Maig	34'12	34'00
4 Octubre	32 50	32'50

Sostingut.

HAMBURG, 26 maig

Sucre (Base 88 per 100)

	Obre	Tanca
Maig	9'60	
Agost	9'82	
Octubre-Dbre	9'75	
Janer-Març	9'92	

LONDRES 26 maig

Sucre (Base 88 per 100)

	Obre	Tanca
Juny	9/8	1/4
Agost	9/8	3/4
Ocbre-Dbre.	9/8	1/4
Gener-Març	9/16	

Sostingut.

HAMBURG, 26 maig

COURE

	Obre	Tanca
Setembre	129'75	
Desembre	131'00	

HAVRE, 26 maig

Pebre Tellicherry

	Obre	Tanca
Maig	54'50	
Septembre	56'00	
Desembre	57'00	
Març	58'00	

Calma.

PARIS, 26 maig

Alcohol

	Obre	Tanca
Maig	41'50	41'75
Octubre	42'25	42'50

Sostingut.

HAMBURG, 26 maig

Caoutchouc

	Obre	Tanca
Setembre		
Març		

HAVRE 26 maig

Llana Bueno Aires.

	Obre	Tanca
Maig	220 00	220'00
Setembre	220'00	220'00

Sostingut

Impremta i estereotipia, Est. 16

CICLES MOTOS SUN.

SANROMA

Els més sòlids i llengers

Teléfon 1445 Balmes 62 BARCELONA

En totes les millors rellotgeríes i joieríes del món

DINER en 1.ª hipoteca i sobre valors desde 3 per 100 anyal, en lletres, propietaris, industrials i comercials des de 1 1/2 per 100 al mes.

DINER en 2.ª hipoteca, usdefruits, parts indivises i sobre genres, pianos, carruatges i tota garantía que convingui. Rambla Santa Mònica, 4, entresol.

Habitació amoblada o sense mobles, se cedirà a senyor o senyora amb bones referencies. Informarán Villarroel, 155 entressol 1.ª

ES COMPREN tota classe de mobles, panos, caixes per a capdals i objectes varis. Carrer Boquería, número 47.

MARIN—OPTIC

Gran assortit en gafes y lentes de cristall de roca de primera classe, a 6 PESSETES. Lentes d'aigua cristall insuperable. Preus reduits. Se serveixen amb exactitut y rapidesa els encàrregs dels senyors metges y oculistes. — Se garantisen els objectes.

ARCS, 3 (JUNT A LA PLASSA NOVA)

Els mareigs de l'embaraç tant molestos com sovints, desapareixen facilment amb els *Polvos estomacals*

Casadesús

1'50 a tot arreu i Doctor Cuixart, Arc del Teatre, 21, Barcelona

El A. B. C. Hospital, 121

Màquines per a cosir, garantitzades Des de 30 pessetes. Accessoris i reparacions

Aparells parlants, discs i rotllos autopianos

COMPRA, CANVI I LLOGUER

New-Phono. Ample, 35-Barcelona. Sucursal Plaça Trilla, 4, Gracia

MÁQUINES PER A FER = GEL =

NEVERES

DAVID FERRER I C.ª S. EN C.

PASSEIG DE GRACIA, NÚM. 94 Barcelona

ESQUELES MORTUORIES

SE N'ADMETEN AN AQUESTA IMPREMTA, FINS A LES DUES DE LA MATINADA

Artritisme Dolors Reumatisme Gota

Pertorbacions de la Circulació

CURACIÓ RADICAL

PEL

Depuratiu Richelet

PURIFICADOR REGENERADOR | DE LA SANG

EN VENDA: Totes les Farmacies y Droguerías

Dipositari general pera tota Espanya:

Don Francisco LOYARTE

Sant Ignaci Loiola, 9. — SAN SEBASTIAN

— Laboratori: L. RICHELET, a SEDAN (Fransa) —

SALUD

Fuerza y Belleza, por medio de la Gimnasia Sueca». Ptas. 1'50. Pídase en todas las librerías.

TORRE

Alto y fuerte como una torre, se conserva uno leyendo «Teoría y práctica de Gimnasia Respirato[…] Sociedad Genera[…] caciones. B[…]

Biblioteca

[…]e interesante se [o]btiene con las [publicacione]s que publica Sociedad General de Publicaciones. [Diput]ación, 211. [B]arcelona. [Teléfo]no 3092.

Fuera canas

No las tiene el que lee y practica los consejos contenidos en la hermosa obra LA MEDICINA NATURAL. *Los baños de sol, de aire y de luz en casa*. Sociedad General de Publicaciones. Barcelona.

Decaimiento

No se padece leyendo «La Hoja Popular», que da novelas completas de los [me]jores autores, por […]

ORO FINO

Pida en todos los kioscos los tomitos de la Biblioteca «Oro fino», que por 30 céntimos, da obras completas de J. Octavio Picón, Larrubiera, Zamacois, Trigo, etc.

Hipotecas

La mejor colocación del dinero es suscribirse a «El Hogar y la Moda». Pida muestra a la Sociedad General de Publicaciones. Diputación, 211. Barcelona.

OCA[SIÓN]

la tiene el q[ue] se suscriba a [la] Colección Po[pular] Ilustrada. Pid[a] ted muestras a la Sociedad G[eneral] de Publicaciones. Diputación, 211. B[arcelona].

GRATIS

se mandan muestras [de la] «Revista de Educación» Sociedad General de Pu[bli]caciones. Barcelona.

MERITORIO

es el trabajo de la Sociedad General de Publicaciones, divulgando las obras maestras de la Literatura en su «Hoja Popular». Cada novela completa 20 céntimos. Pídase en los kioscos.

SE VENDE

como pan bendito, LAS FRONDAS. — CANTOS SOMBRIOS, por el exquisito poeta Román de Saavedra. Librerías y Sociedad General de Publicaciones.

Tres años

EN ALEMANIA. MEMORIAS DE UN PENSIONADO, por el Dr. Agustín Murúa y Valerdi. Sociedad General de Publicaciones.

[Del]incuencia

[…] los niños. Causas, [rem]edios, por Víctor [Pr]icior y Farré. [Obr]a documentadí[sima], de verdadera [y] sana divulgación, premiada [por] la «Sociedad [de] Amigos de [la I]nstrucción [en] el concurso de 1910. [… pes]etas 2.

MAESTROS

Tenéis el deber de leer la «Revista de Educación», la más completa revista pedagógica que se publica en España. Muestras en la Sociedad General de Publicaciones. — Diputación, 211. Barcelona.

usted

desea tener buenos [y b]onitos regalos? Suscríbase, pues, al periódico titulado «El Hogar y La Moda». Barcelona. Diputación, 211.

ASÍ

como este anuncio se sobrepone a los demás, así se sobrepone El Hogar y la Moda a todas las demás publicaciones de su clase. Porque ninguna otra da, por dos reales al mes, lo siguiente:

Un cuaderno semanal de El Hogar y la Moda.
Un cuaderno semanal de Novela, fina, interesante y moral.
Un cuaderno semanal de Diccionario Ilustrado.
Un cuaderno semanal de Historia General de España.

Es decir, que entre Periódico, Diccionario e Historia, el suscritor recibe

16 cuadernos al mes por 2 reales

Añádase a esto que El Hogar y la Moda da, además, PATRONES RECORTADOS y bonitos y prácticos REGALOS MENSUALES a que pueden optar todos los suscriptores.

¡TODO POR LOS 2 REALES AL MES!

Si quiere V. recibir unas muestras gratuitas de estas Publicaciones, llene usted el cupón adjunto y mándelo a la

SOCIEDAD GENERAL DE PUBLICACIONES
Diputación, 211. — BARCELONA

advirtiéndole que los que se suscriban ahora, podrán empezar a recibir todas las publicaciones desde el número 1.

D. ——— que vive en ——— calle de ——— n.º ——— piso ———, desea recibir muestras gratuitas de El Hogar y la Moda y su Biblioteca.

Borsa del Treball

En aquesta secció publicarem gratuitament tots els anuncis d'oferta i demanda de treball que'ns portin els obrers o els patrons.

OFERTES

—Dependent de Ferretería, electricitat i similars. Núm. 19.

—Jove de 30 anys s'ofereix per a corredor o bé per a despatx. Núm. 20.

—Dependent pràctic per a comestibles o similars. Núm. 21.

—Moço, cobrador o cosa semblant, bones referencies. Núm. 22.

—Viatjant. Bones referencies, pràctic varis articles. Núm. 22 bis.

—Jove de 25 anys, per a moço, cobrador o similar. Núm. 24.

—Moço, cobrador, amb inmillorables reefrencies ig arantíes. Número 25.

—Moço, o per a guiar carruatge d'industria. Núm. 26.

—Moço o cosa per l'estil, amb bones reefrencies. Núm. 27.

—Maquinista mecànic, pràctic en motors i màquines. Núm. 28.

—Maquinista mecànic i pràctic en màquines de vapor. Núm. 29.

—Moço per a magatzem, sab llegir i escriure. Núm. 30.

—Jove de 29 anys, perit agrònom, s'ofereix per a cuidar finques. Núm. 31.

—Moço per a escriptori o magatzem, bones referencies. Núm 32.

—Mecànic pràctic en motors a vapor i demés del ram. Núm. 33.

—Cobrador pràctic, moço de magatzem o cosa semblant. 23 anys, bones referencies. Núm. 34.

—Jove, que sab francès, anglès, espanyol, s'emplearía en despatx. Bones referencies. Núm 35.

—Moço magatzem o cobrador. Bones referencies. Núm .37.

—Cobrador, moço o ordenança. Referencies immillorables. Núm. 38.

—Jove, s'ofereix per a escriptori en hores habils. Núm. 39.